Jaargang 112. Vrijdag, 21 Januarij 1853. No.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *roningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat **JONGELINGEN**, waarvan de namen hieronder aan vermeld, en die allen in deze Gemeente in het jaar 34 zijn geboren, en dus in het tegenwoordige jaar 1853 or de NATIONALE MILITIE **LOTINGPLIGTIG** n, tot dusverre nog niet in het INSCHRIJVINGSREISTER der NATIONALE MILITIE voor deze Gemeente zijn geschreven, en waarschuwen dezelven, hunne OUDERS, OOGDEN, of wien zulks verder ook mogt aangaan, dat ze inschrijving, hetzij in deze, of in zoodanige andere emeente, alwaar zij, volgens de bepalingen der Wet, oeten worden ingeschreven, vóór den 28sten Januarij oet plaats hebben, bij gebreke waarvan de Lotingplige, zonder aan de Loting deel te mogen nemen, moet orden ingelijfd.

Burgemeester en Wethouders verwijzen voorts de belangebbenden tot Hun Ed. Achtb. oproeping van den 20sten ecember ll., geplaatst in eenige op dien dag volgende *roninger Couranten*, in welke oproeping de vereischte regtwijzingen te dezen worden aangetroffen, en roepen hierin betrokkene personen op, om zich ten spoedigste r SECRETARIJ dezer Gemeente aan te melden, ten einde de ERZUIMDE INSCHRIJVING alsnog te doen plaats ebben, of in allen gevalle aldaar de noodige inlichtingen ontvangen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 20sten Jan. 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

LIJST van JONGELINGEN, *die in 1834 te Groningen zijn geboren, en tot nog toe alhier niet zijn ingeschreven in het Inschrijvingsregister der Nationale Militie van 1853.*

NAAM VAN DEN LOTINGPLIGTIGE.	VOORNAAM VAN DEN LOTINGPLIGTIGE.	NAMEN DER OUDERS VAN DEN LOTINGPLIGTIGE.
Becker.	Adolph Jan	Adolph Becker *en* Pieternella Elisabeth Ciltalj.
Berends.	Berend	Kasper Berends *en* Anna Klasine Gersonius.
Berg.	Albertus van den	Engelbert van den Berg *en* Meentje Johannes Huizinga.
Bergen.	Udo van	Johannes van Bergen *en* Tetike van Bergen.
Brackema.	Johannes	Frans Brackema *en* Dorothea Wilhelmina Elisabeth Smeding.
Brinks.	Hindrik Jan	Gerrit Brinks *en* Barbara Sikkens.
Bruining.	Gerhardus Stephanus	Harmannus Henricus Stephanus Bruining *en* Wilhelmina Hinderiena Spakmans.
Clercq.	François le	Anthonie le Clercq *en* Pieternella Houting.
Coevorden.	Louis van	Izaak Salomon van Coevorden *en* Saartje Visscher.
Dallinga.	Geert	Harm Dallinga *en* Maria Elisabeth Herema.
Douwes.	Johannes	Jan Douwes *en* Ida Konieg.
Edens.	Doeke	Jacob Arnoldus Edens *en* Akke Doekes Koopmans.
Eiseler.	Hindrik Willems	Grietje Eiseler.
Feldhuizen.	Wilhelmus	Johanna Margaretha Feldhuizen.
Fockens.	Gerhardus	Jacob Fockens *en* Maria Helena Feis.
Gelderman.	Egbert Arnoldus	Arnoldus Gelderman *en* Elizabeth Johanna Warmoldina Geertruma van Sjallema.
Haijunga.	Eerahardus	George Haijunga en Johanna Margaretha Willemina Hesse.
Hensema.	Cornelis Jans	Albert Luitjens Hensema *en* Jantien Jans Spekman.
Hoekzema.	Tonnis	Louwe Berends Hoekzema *en* Pieterje Hindriks de Vries.
Izaäks.	Salomon Abraham	Abraham Izaäks *en* Leentje de Jager.
Jansen.	Franciscus	Johanna Jansen.
Kesselaar.	Egbert	Henderikus Kesselaar *en* Siljntje de Weert.
Klaasen.	Karel	Joseph Klaasen *en* Maria Sebilla la Blanche.
Koppen.	Johannes Jacobus	Izaak Koppen *en* Helena Arentze.
Kroder.	Hindrik	Johannes Jans Kroder *en* Grietje Jans van Land.
Laten.	Roelf van	Roelf Alberts van Laten *en* Catharina Jager.
Loisset.	Carl Virgine	Jean Baptiste Antoine Loisset *en* Virginie Heléne de Linski.
Lonis.	Henderikus Andreas	Damianus Godefridus Lonis *en* Geertruida Löcher.
Lotinga.	Arend	Asser Mozes Lotinga *en* Rachel Abraham Hofmans.
Mejer.	Christiaan Hendrik	Heinrich Mejer *en* Elizabeth Brandenburg.
Nieland.	Willem	Jan Weijers Nieland *en* Margaretha Juliana Limburg Oosterhuis.
Scheltens.	Reinder	Schelto Scheltens *en* Jacobina Melhuizen.
Schmidt.	Eerke Alberts	Albert Eerkes Schmidt *en* Frouke Eissen.
Scholtens.	Gerrit	Sina Scholtens.
Smidt.	Theodorus	Hindrik Geerts Smidt *en* Johanna Olffen.
Smit.	Jan Meertens	Meerten Smit *en* Geertruida Nienhuis.
Spinder.	Albert	Engbert Jans Spinder *en* Lammechien Alberts Zeeven.
Stoffels.	Stoffel Hermannus	Grietje Stoffels.
Stuve.	Pieter	Izebrand Hindriks Stuve *en* Pieterje Hindriks Scholtens.
Tielstra.	Eelke Sibrandus	Egbert Berends Tielstra *en* Imke de Haan.
Tits.	Hermannus	Daniel Lodewijks Tits *en* Elizabeth Mast.
Tuin.	Geert van der	Gabriel Harrems van der Tuin *en* Peterke Jans Duzuin.
Valk.	Jan	Johannes Valk *en* Maria Josepha Busch.
Vellenga.	Menne	Pouwel Mennes Vellenga *en* Trientje Douwes Heemstra.
Veltkamp.	Jan	Pubertus Veltkamp *en* Lijsbet Keuning.
Veltman.	Johannes	Johanna Veltman.
Voos.	Jacobus	Cornelius Voos *en* Santje Krom.
Vos.	Albertus	Hillegien Albertus Vos.
Vries.	Albertus Annes de	Christianus Michaël de Vries *en* Roelfien Vorenkamp.
Vries.	Jelle Lubbertus de	Pieter de Vries *en* Hinderika Catharina Zuidema.
Wilman.	Johannes	Johannes Theodorus Wilman *en* Dina Kok.
Zielstra.	Franke Frankes	Trientje Zielstra.

Voorts worden de Personen, wier namen hieronder zijn opgegeven, verwittigd, dat ter kennis van Burgemeester en Wethouders is gebragt, dat zij zich thans hier zouden bevinden, en ook hier LOTINGPLIGTIG zouden zijn, weshalve zij worden gewaarschuwd, hunne verzuimde inschrijving alsdan te doen plaats hebben.

HOMAN (JACOBUS DEODATUS), Zoon van JAN HOMAN en GRIETJE KRUIZINGA.

KREMER (JOCHEM), Zoon van JAN KREMER en ANTJE HONDERTMARK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeene *Groningen* roepen bij deze op al degenen, welke iets te VORDEREN hebben van het op den 1sten October 1852 opgeheven **STADS ZIEKENHUIS**, om daarvan uiterlijk vóór of op ZATURDAG den 22sten dezer Opgave te doen ter SECRETARIJ dezer Gemeente.

GRONINGEN, 17 Januarij 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* **waarschuwen** bij deze degenen, welke iets aan de GEMEENTE wegens **PACHT, HUUR** als anders, verschenen in 1852, **verschuldigd** zijn, dat verschuldigde uiterlijk in de maand Januarij 1853 te betalen, bij gebreke waarvan dezelve in regten zullen moeten worden aangesproken.

GRONINGEN, 6 December 1852.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter openbare kennis, dat overeenkomstig Art. 264 der Gemeentewet, van en met den **7den** tot en met den **25sten** dezer maand op de SECRETARIJ dezer GEMEENTE voor een ieder ter lezing zal worden gelegd, het op heden voorloopig vastgesteld **KOHIER** voor den **STEDELIJKEN OMSLAG** over het jaar **1852.**

GRONINGEN, 6 Januarij 1853.

Burgemeester en Wethouders voornd.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente *Groningen* adverteert bij deze, dat de Aangave der Kinderen, voor welke de TOEGANG tot eene der STADS SCHOLEN, tegen den 1sten Mei aanstaande verlangd wordt, zal moeten geschieden ter Secretarij dezer Gemeente, in den loop der maand Januarij 1853.

GRONINGEN, 31 December 1852.

Namens de Schoolcommissie voornd.:
L. B. LOHMAN, *Secret.*

BUREAU VAN POLITIE.

In de zitting van den GEMEENTERAAD te *Groningen*, van den 11den dezer, is besloten eene **PREMIE** uit te loven van ***f* 50**, ten einde de ontdekking te bevorderen van eene erge **Schending van 47 Boomen op den Stadswal alhier**, tusschen het Kleinepoortje en de Oosterpoort.

Dien ten gevolge wordt een ieder, die in staat is eenig licht over deze daad te verspreiden, uitgenoodigd, zich ter mededeeling daarvan te vervoegen, hetzij aan het BUREAU van POLITIE in het Stadshuis, hetzij aan de WONING van den ondergeteekende.

De ondergeteekende belooft aan hen, die door hunne mededeelingen de Justitie in staat zullen stellen, om de daders van deze misdaad hunne geregte Straf te doen ondergaan, de **striktste geheimhouding** hunner namen, voor zoo verre het niet noodig zal zijn, dezelve in het belang der Justitie openbaar te maken, terwijl zoodanige mededeelingen, welke niet tot eene volledige ontdekking en bewijs mogten kunnen leiden, bijaldien de berigtgevers zulks mogten verkiezen, een diep geheim zullen blijven.

Op grond van het boven aangevoerde looft de ondergeteekende aan hem, die ter dezer zake **het eerst** zoodanige mededeelingen aan de Justitie geeft, welke in staat zijn den Dader of de Daders hunne welverdiende Straf te doen ondergaan, boven de van Stadswege gestelde Premie nog eene **BELOONING** uit van ***f* 25.**

De Eerste Commissaris van Politie te Groningen:
J. G. H. HOLSHEIMER.

De **BETAALMEESTER** te *Groningen* geeft kennis, dat ten zijnen Kantore kunnen worden ontvangen de Renten der Borgtogten in Geld in 's Rijks Kas gestort over het 2de Halfjaar 1852.

GRONINGEN, 18 Januarij 1853.

RENGERS.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 22sten Januarij 1853, des voormiddags te 11 uur.

(*Zie de Nieuwstijdingen, enz. in 't Bijvoegsel.*)

(*Ingezonden.*)

Beproefde, methode, om talentvolle kinderen van het leven te berooven.

Eene veeljarige ondervinding heeft mij geleerd, dat door eene onverstandige opvoeding menig kind in den bloei zijner jeugd van zijne levenskrachten wordt beroofd en grafwaarts gevoerd. Juist niet alleen ten gevolge van eene (men zou haast zeggen systematische) vertroeteling, die menig kind van het begin zijner geboorte omtrent kleeding, voedsel, beweging, het genot van frissche lucht enz., moet verduren, maar bovenal ook door ontijdige en geforceerde pogingen, die vele ouders en onderwijzers in 't werk stellen, om den geest van hetzelve te ontwikkelen en zijn hoofd op te vullen met velerlei kundigheden, zonder op de hoogst belangrijke eischen van het ligchaam, in zijne ontwikkelingsperiode, acht te geven, en het verband tusschen ziel en ligchaam te eerbiedigen. Die dwaze handelingen zijn, helaas! veelvuldig. Wegens eene onvergeeflijke onkunde in de opvoeding worden ze dikwijls niet eens door vele ouders opgemerkt, en meermalen wordt een vroege dood aan den heiligen wil van den Almagtige toegeschreven, alsof Hij lust had in den dood der kinderen; doch kundige geneesheeren en scherpziende opvoeders getuigen het, dat de wijze van opvoeden, die door sommige ouders en onderwijzers wordt gevolgd, vooral bij scrofuleuze kinderen, geene andere gevolgen *kan* opleveren.

Onder het opschrift als boven, levert een bekwaam Amerikaansch Arts, in een tijdschrift, eenige merkwaardige waarschuwingen, die wij ouders en onderwijzers niet willen onthouden, omdat zij ernstige waarheden bevatten.

„De lezer", zoo vangt hij aan, „moge vrij over het bovenschrift bedenkelijk het hoofd schudden. Wat het ombrengen van talentvolle kinderen betreft, deze gevallen zijn niet zoo zeldzaam, als sommigen welligt gelooven; zij nemen dagelijks zelfs toe, ofschoon dit over 't algemeen niet door de ouders wordt opgemerkt. En dan loopen *scrofuleuze* kinderen het eerst gevaar, slagtoffers van de onkunde en onnadenkendheid der ouders te worden. — Zulke kinderen hebben gewoonlijk een groot hoofd, daarentegen teedere en kleine ledematen. Meermalen treft men er ook aan die lang, mager, zwak, en bovendien zeer zenuwachtig zijn. Het hersengestel van zoodanige kinderen is veel vroeger werkzaam, dan van andere kinderen, en hunne verstandelijke ontwikkeling neemt ook veel sneller toe. Zij zijn vroeger rijp dan andere kinderen van hunne jaren, en ijdele ouders en onderwijzers, die nu in het jeugdige wezen een toekomstig *genie* voorspellen, zoeken al het mogelijke te doen, om deze ziekelijke gesteldheid der hersenzenuwen tot eene ongeneeslijke hoogte te brengen, in plaats van te zorgen, dat de geestelijke werkzaamheid onderdrukt, en de spierkracht daarentegen door gymnastische oefeningen met naauwgezetheid werde ontwikkeld.

Gewoonlijk — de ondervinding leert het dagelijks — wordt het geheugen van zulke patiënten reeds in de eerste jaren, door het leeren van kleine versjes en de beginselen der leeskunst, in voortdurende werking gebragt en gehouden en men zendt hen zoo spoedig mogelijk naar school, al ware het dan ook om meer rust in huis te hebben, terwijl niet zelden schijnbaar minder bevoorregte kinderen naar den geest, maar ligchamelijk krachtiger dan gene, den tijd te huis ledig doorbrengen, zonder verstandelijke werkzaamheid.

Indien de ouders niet willens blind zijn en eenigermate nadenken, dan moeten zij zulk eene verkeerde wijze van opvoeden eindelijk wel inzien, want de gevolgen blijven niet lang achter, daar het vroegrijpe kind van lieverlede ook zijne uiterlijke gezondheid verliest, terwijl de geestkrachten mede langzamerhand beginnen te verzwakken en haar overwigt verliezen, zoodat het arme kind weldra ver beneden die kinderen blijft, die gezond naar ziel en ligchaam zijn.

Den geneesheeren komen zulke gevallen van morele kindermoorden al te dikwijls voor. Ja, de gevaarlijke vormen van scrofuleuze ziekten onder de kinderen komen bijna zonder uitzondering voort uit genoemde bron. Zeer dikwijls is deze wijze van opvoeden de voornaamste hinderpaal, die de pogingen van de geneesheeren tot herstelling van deze vreeselijke ziekte doet mislukken, en dit is de reden, dat vijf- en zesjarige kinderen (ook wel van meerdere jaren) van te vroege geestelijke ontwikkeling, langzaam verwelken en eindelijk onder het kwaad bezwijken, terwijl minder begaafde kinderen met gemak van de gevolgen der ziekte bevrijd kunnen worden. — Een algemeen verschijnsel is het, dat die zoogenoemde wonderkinderen, tijdens deze ziekte, eene groote neiging tot boeken en verstandelijke werkzaamheden hebben, en dwaze ouders, zeer verrukt zijnde over deze vroegrijpheid van den geest, die eenvoudig het gevolg is dat een enkel orgaan, op kosten van dit geheele organismus, ziekelijk ontwikkeld is geworden, die neiging nog opwekken.

Zonder twijfel draagt de onbekendheid met het gevaar het meeste bij tot deze verkeerde wijze van handelen, en het is hierom hoogst noodzakelijk, ouders en onderwijzers, waar het pas geeft, te waarschuwen voor deze gevaarlijke vroegrijpheid.

Wij verfoeijen het gebruik bij zekere onbeschaafde volksstammen, de kreupel geboren kinderen te dooden, en zouden het niet veroordeelen, dat, te midden onzer beschaafde staten, ziekelijk vroeg ontwikkelde kinderen in eene trekkas geplaatst worden, ten einde ze systematisch ter dood te brengen?

Wie zijne kinderen bemint, ze gezond en in het leven wenscht te houden, schrikke bij ieder teeken van vroegrijpheid van den geest, en in plaats van ze aan eene broeikastkweekerij te onderwerpen, rigte men het zoo in, dat zij dagelijks, tot hun zevende en achtste jaar, bezig gehouden worden met zoodanige ligchaamsoefeningen, die de spierkracht systematisch versterken en de gezondheid krachtig helpen bevorderen. Men vreeze niet te laat te komen. De verstandelijke ontwikkeling gaat op dezen ouderdom met reuzenschreden voorwaarts en overvleugelt weldra, wanneer het kind aan een bekwaam opvoeder wordt toevertrouwd, zelfs den geest van vroegrijpe kinderen in korten tijd.

Mogen onze welgemeende raadgevingen niet nutteloos, noch onnoodig worden geacht! Menige traan van weemoed zal dan gespaard en menig kind voor een kwijnend leven en vroegen dood worden behoed en tot een krachtig en nuttig wereldburger worden opgekweekt."

Wat deze Arts voor de jeugd van *Noord-Amerika* schreef, is ook ten volle toepasselijk op Nêerlands jeugd, gelijk wij boven zeiden. Ons rest nog alleen er bij te voegen, dat de onderwijzers, die belast worden, zulke vroegrijpe kinderen in hunne scholen op te nemen, voorzigtig met dezelve dienen te werk te gaan, en op eene krachtige wijze de verstandelijke ontwikkeling behooren tegen te gaan, terwijl zij daarentegen de ligchamelijke opvoeding op alle wijzen bevorderlijk moeten zijn, ook door pogingen in 't werk te stellen, de ouders op te wekken; om hen in dezen arbeid te ondersteunen. Dat ze bovenal vermijden, om met zoodanige leerlingen, die in zeer korten tijd een hoofd vol positive kennis kunnen verzamelen — dat in ieder geval weinig heeft te beduiden — te pronken, alsof zoodanig verschijnsel de deugdelijke waarde van het onderwijs kenmerkte! Het wordt door de ondervinding bevestigd, dat de klierziekte (scrofuleusiteit) onder de kinderen van jaar tot jaar toeneemt; wel een natuurlijk, maar desniettemin treurig verschijnsel, dat ons bij de opvoeding bedachtzaam moet maken op verbetering.

G. R.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 15 Januarij, kapit. *Mudder* Onrust, van Nordstrand; *de Haan* Henriette, van Rotterdam; den 16den *Staal* Tjadda, van Bordeaux. — Te Texel den 16 Jan., *de Jonge* Frouwina Elisabeth, van Newcastle; terug uit zee den 16den *Fekkes* Tjallinga Aurelia, naar Livorno, met schade aan het roer. — In het Vlie den 16 Jan., *Ebeling* Hillechiena Annechiena, van North Shields naar Porto, als bijlegger, dezelve is lek, hebbende 41 dagen reis. — Te Helvoet den 15 Jan., *Schut* Court Cornelis, van Groningen naar Liverpool, als bijlegger. — Te Batavia den 15 Nov., *Mooi* Nijverheid, van Rotterdam; *de Winter* Edouard, van Australie, den 20sten naar Soerabaya verzeild; den 18den *van Wijk* Maria, van Indramaijoe; den 20sten *de Jong* Jan Hendrik, van Macao; den 23sten *Schippers* Elisabeth Antonia, van Amsterdam; *Veltman* Sumatra, van Samarang. — Te Straat Sunda den 7 Nov., *de Boer* Proteus, van Batavia naar Schiedam; den 10den *Swart* Sourabaya, van Bezoekie naar Rotterdam. — Te Cheribon den 21 Nov., *Scherpbier* Argo, van Batavia. — Te Samarang den 10 Nov., *Hazewinkel* Aert van Nes, van Batavia; den 18den *de Groot* Macao, van Macassar. — Te Soerabaija den 18 Oct., *Hagers* Margaretha Ida, van Rotterdam; den 1 Nov., *Carst* Wilhelmina Lucia, den 6den *Visser* Dorothea, den 14den *Zijlstra* Mentor, den 16den *van der Hoeven* Vrouw Johanna, *Schaap* Menado en den 17den *van Duin* Schelde, alle 6 van Batavia. — Te Passaroeang den 14 Oct., *Mulder* Straat Baly, van Soerabaija, den 8 Nov. naar Amsterdam vertrokken. — Te Banjoewangie den 27 Oct., *van der Wall* Cornelis Smit, van Newport, den 30sten dito naar China vertrokken. — Te Lissabon den 3 Jan., *Oldenburger* Geppiena, van Cardiff. — Te Bordeaux den 13 Jan., *Flik* Charina, van Segna. — Bij Broadstaers den 14 Jan., *Noorduin* Hendrik Gijsbert, van Rotterdam naar Dieppe. — Te Cuxhaven den 14 Jan., *Biese* Elsina, van Groningen naar Londen.

Binnengekomen te Texel den 18 Jan., kapit. *van der Horst* Johanna Jacoba, van Batavia. — Te Newyork den 2 Jan., *Smit* Dorothea Henriette, van Rotterdam.

Vertrokken van Batavia den 6 Nov., kapit. *Mulder* Wilhelmina Arnolda, naar Amsterdam. — Van Patjitan den 19 Oct., *de Boer* Oud Nederland, naar Schiedam. — Van Marseille den 12 Jan., *Roelfsema* Jonge Jan, naar Liverpool. — Van St. Ubes den 31 Dec., *de Boer* Eva Johanna, naar Calcutta. — Van Porto den 6 Jan., *Kramer* Catharina, naar Londen. — Van Gravesend den 4 Jan., *Stuitvoet* Margaretha Gesina, naar Galatz. — Van Deal den 14 Jan., *Stomp* Antje Jansen, naar Constantia. — Van Torbaij den 14 Jan., *Brouwer* Ida Gesina, naar Sligo. — Van Goole den 14 Jan., *Hitmann* Twee Gebroeders, naar Sunderland. — Van Sunderland den 13 Jan., *Stuit* Tjakina Wicherdina, naar Seville. — Van Hamburg den 17 Jan., *Prister* Fennegina, naar Waterford; *Vegter* Anna, naar Dinant; *Kramer* Agatha Jacomina, naar Stade.

Vertrokken van Texel den 18 Jan., kapit. *Brandt* Jonge Willem, naar Saramacca; *Zeilinga* Agatha, naar Odessa; *de Wilde* Drie Gebroeders, naar Syra en Smirna; *Meijer* Emma Obbina, naar Ancona; *Arends* Amicitia, naar Cefalonia, *Zeeman* Constantia, naar Triest; *van Duin* Jacobus en *Fenenga* Johanna Bartha, beide naar Genua; *Bakker* Vrouw Geertje, naar Bordeaux; *Klein* Magdalena, *Gunter* Cornelia, *van Kempema* Jonge Sippe, *van 't Veer* Jonge Antje, *Kaspersma* Eendragt, *Joosten* Neptunus en *van der Woude* Vrouw Dieuwke, alle 7 naar Londen. — Van Singapore den 5 Dec., *de Boer* Clara Henriette, naar Batavia.

ZOUTKAMP, 19 Jan. Zeilklaar kapit. *Bernardus* Agatha Henderika, *Tunteler* Christina Christina en *de Vries* Hoop op Wel-

vaart, alle 3 naar Londen; *Esbra* Elisabeth, naar Hamburg; *Dijkstra* Geertina, naar Bremen.

— Volgens brief van kapit. *T. C. H. Wijnandts*, voerende het schip Doctrina et Amicitia, d.d. Sourabaya 22 November, was het schip nagenoeg hersteld en had reeds een deel der lading ingenomen, om die te Passarouang te completeeren, de schade was belangrijk en zou door bodemarij gedekt worden.

— Het schip Kleinkinderen, kapit. *M. den Breems*, van Rotterdam naar Bristol, is, volgens brief van Zierikzee van den 15den dezer, aldaar met verlies van zeilen en watervaten binnengeloopen.

— Van Deal en van Torbaij wordt van den 14den dezer gemeld, dat het grootste gedeelte der aldaar wegens stormweer binnengeloopen schepen, de reis met een' N.W. wind hadden voortgezet.

SCHEEPSVRACHTEN.

PILLAU, 12 Jan. Naar Londen 4 sh.; de Westkust 3 sh. 3 d. om tegen 't voorjaar, 5 sh. om terstond te vertrekken. — De haven is vol drijfijs.

KONINGSBERGEN, 14 Jan. Tegen 't voorjaar naar de Oostkust van Engeland 4 sh., Londen en Hull 4 sh. 3 d.; het Kanaal 4 sh. 6 d., Liverpool 4 sh. 9 d. per qr. tarwe.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 14den tot en met den 20sten Januarij 1853 zijn te *Groningen* geboren 11 zoons en 12 dochters; gehuwd 5 paren; overleden 5 ouden en 6 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 18 *Januarij*.

TARWE.	Zw. Zand 66 ℔ f 5,70	Bl. Voer 38 ℔ f 2,45
Oude Bak 70 ℔ f 7,60	Veen 66 » » 5,50	» 40 » » 2,60
N. Oml. 68 » f 7,00	» 68 » » 5,80	Zw. Voer 38 » » 2,45
» 70 » » 7,60	GERST.	» 40 » » 2,60
» 72 » » 8,10	Winter 54 ℔ f 4,65	» 42 » » 2,75
» Old. 68 » » 6,80	» 56 » » 4.95	BOONEN.
» » 70 » » 7,35	» 58 » » 5,25	Paardeb. f 5,25,50,75
» » 72 » » 7,85		ZADEN, ENZ.
ROGGE.	Knobbe 60 » » 4,95	Gr.Gortp.m. f 7,60 f 8
O. Inl. 64 ℔ f 5,25	» 62 » » 5,25	Par. 100 N. ℔ f 10½ f 13
» » 66 » » 5,65	HAVER.	Old. Kools. f 9,50 f 10,40
» » 68 » » 6,05	Dikke 38 ℔ f 2,55	Oml. dito f 9,75 f 10,50
N. » 68 » » 6,15	» 40 » » 2,70	Oostfr. d. f 10,25,50,60
» » » »	» 42 » » 2,85	G. Mosterdz. van f 6 tot
BOEKWEIT.	» 44 » » 3,00	f 8,25 nominaal
Gr. Zd. 64 ℔ f 5,65	» 46 » » 3,10	Raapol. p. v. f 31
» » 66 » » 5,95	» 48 » » 3,25	Prijs der boter
» » 68 » » 6,25	» 50 » » 3,40	½ ton hooib. f 15½ a f 16
	Bl. Voer 36 » » 2,30	¼ ton Grasb. f 28 a f 29

Nieuwe Tarwe de beste soorten prijshoudend; ligtere kwaliteit niet zoo goed. — Rogge 10 cent lager traag afgaande. – Boekweit minder ter markt zijnde is ter consumtie 10 cent hooger verkocht. — Gerst mede wel zoo aangenaam. — Dikke en Witte Voer Haver iets lager; Zwarte in een doen. – Boonen goed prijshoudend. – Gort als voren. — Koolzaad wel zoo aangenaam.

ROTTERDAM, 17 *Januarij*. Tarwe: N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. redelijk aangevoerd en tot traag vorige prijzen meest ter verzending van de hand gegaan; de beste van f 9,80 tot f 10,10; gewone en goede f 8,20 tot f 9; mindere van f 7 tot f 8; Jar. dito van f 10 tot f 11; Roode soorten alleen bij gerijven aan gebruikers; 163 ℔ N. Hoogl. Kleefs. f 320; 161 ℔ Jar. Kleefs. f 315; 160 ℔ N. Bov. f 290; 163 ℔ Petersb. Cubanca f 300. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. f 6,50 a f 7,40; voorts 150 ℔ Jar. Frans. f 210; 147 ℔ O. Rijn f 200; 149, 144 ℔ Arch. f 198, f 200. — Gerst: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaasche 10 cents hooger, Winter f 5 a f 5,30; dito Zomer f 4,80 a f 5,10; voorts te Schiedam: 130 ℔ Coursche f 214; 129 ℔ Deensche f 175. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte f 2,60 a f 4,10; dito Lange f 2,10 a f 3,30. — Boekweit, op 140 ℔: N. Noordbrab. f 200; Jar. Grootbrab. f 205. — Erwten, Zeeuws. Groene f 7,75 a f 8,50; Groote dito f 8,50 a f 10; dito Witte f 7,50 a f 8,50; Gelders. Graauwe f 11 a f 14. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte f 7,50 a f 10,75; dito Bruine f 7,25 a f 11,50; dito Paardenboonen f 5,90 a f 6,10. — Koolzaad: Vlaamsch en Overm. 55 p. vl. gestort.

AMSTERDAM, 17 *Januarij*. De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche f 46 à f 48, Kuijnder f 42 à f 44, Kamper f 42 à f 44, Deventer f 34 à f 38, Zwolsche f 39 à f 42.

AMSTERDAM, 19 *Januarij*. Tarwe en Rogge in een doen. Tarwe: 130 ℔ witb. Pools. 343; 126 ℔ n. Geld. f 250; 134 ℔ Kubanka f 270. — Rogge in entr.: 118 ℔ Riga f 178 bij partij. In cons.: 122 ℔ Pruiss. f 209.

Koolzaad dadelijk in een doen, op levering ½ p. vl. lager; Oostvriesch 54 p. vl.; Polder 45 p. vl.; op 9 vat in April 57½ p. vl.; Sept. 58½ p. vl. — Lijnsaad zonder handel. — Raapolie dadelijk hooger betaald, op levering daarentegen flaauwer; op 6/w. f 33,75; Vlieg. f 32,75; Mei f 33 a f 32,75; Sept. f 34 a f 33,75; Oct. f 34; Nov. en Dec. f 34,25 a f 34. — Lijnolie williger; op 6/w. f 29,25; Vlieg. f 28,25 a f 28,50; April f 29,25; op het najaar f 30,50. — Hennepolie op 6/w. f 37,50; Vlieg. f 36,50.

LONDEN, 14 *Januarij*. Provisiën ferm en in rijzing, daar de aanvoeren niet in verhouding met de consumtie zijn. Van den 7den tot den 13den werden aangevoerd: Boter: van Harlingen 3503 v., van Hamburg 34 v., van Rotterdam 146 kegs, van Ostende 667 en van Antwerpen 45. De notering is heden: beste Vriesche Boter (regten 10 sh. per cwt.) 106 a 108 sh., surplus en 2de soort 84 a 96 sh., beste Hollandsche 90 a 92 sh., Holstein en Kiel stoppel 104 a 106 sh., dito dito gras 92 a 94 sh., beste Groninger 86 a 88 sh., Emden en Leer 86 a 90 sh., beste Zwolsche 90 a 94 sh.

LONDEN, 17 *Jan.* Alleen drooge partijen inl. Tarwe konden de hoogste notering van l.l. Maandag bedingen. In vreemde ging weinig om, hoewel de vorige prijzen zich hebben gesouteneerd. Puike Moutgerst bedong iets meer geld. Haver werd hooger gehouden, hetgeen den omzet stremde. Boonen en Erwten schaars en goed prijshoudend.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 18 *Januarij*. Op de markt van heden was het getal aangevoerde geslagte varkens op verre na zoo groot niet als den vorigen marktdag, nogtans werd er veel handel gedaan, zoo zelfs dat er niets onverkocht is gebleven. Wat de prijzen aangaat, deze waren weder iets lager. Goede varkens werden verkocht van f 41 tot f 44 de 100 Ned. ponden, maar men vond er ook ter markt, waarvan de 100 Ned. ponden tegen f 39 of f 40 werden omgezet. Ook werden er varkens van 150 Ned. ponden en daarboven verkocht tegen f 47 tot f 48 de 100 Ned. ponden.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 19 *Januarij*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 64 15/16, 65¼, 65; Dito Dito 3 pCt. 77, 77⅜, 77; Dito Dito 4 pCt. 95, 95 5/16, 95 1/16; O. I. Leening 4 pCt. 95; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 95, 95½; Handelm. 4½ pCt. 119¼, 120; Aand. Rijnspoorw. 4½ pCt. 102½; Maatsch. v. Weldadigh. 4 pCt. 89. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 52 11/16, 52⅞, 52 11/16. — FRANKRIJK, Obligatien 3 pCt. 75. — SPANJE, Onb. Stukken 1 pCt. 22 15/16, 23⅛, 22 15/16; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 42, 42⅛, 42 1/16; Coup. Bewijzen 5 1/16, 5 3/16, 5 1/16; Amortitatie Schuld 5 9/16, 5⅝. — PORTUGAL, te Londen 4 pCt. 37¾, 38⅛, 37¾.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108⅝; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 107; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 97⅛; Dito 4½ pCt. 102⅝; Dito bij *Hope* 4 pCt. 91⅞; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 91⅝. — POLEN, Certific. 4 pCt. 86⅝; Dito Aand. met Loten 500 fl. 162½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 82¼, 83¼; Dito 2½ pCt. 42⅛; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 42½, 42¾; Dito 1851 en 1852 42¼, 42 11/16; Dito Nieuwe 5 pCt. 92½, 92⅞, 92½; Metall. La. B. 5 pCt. 92⅝, ¾, ⅝; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5pCt. 88¼; Dito 4 pCt. 72¾; Amerik. Bank-Actiën 4; Mexic. 24 1/16, 3/16, 1/16; Gren. Uitg. 12 1/16, ⅛; Phil. H. N. 90.

Bij geanimeerde affaire in Integralen en 4 pCts. waren heden Holl. fondsen, ten gevolge van onderscheidene verkooporders, welke daarin uitgevoerd werden, op nieuw tot verminderde prijzen verkrijgbaar. Alle vreemde effekten verkeerden insgelijks in eene ongunstige stemming, waarin hoofdzakelijk de Oostenrijksche, Fransche, Spaansche en Portug. deelden. De handel in genoemde fondsen was over het algemeen zeer levendig.

Braz. 1824 v. 200 £ 99¾; Gren. Onb. St. 2½ pCt. 21⅜, 11/16, ⅜; Bl. Gr. Onb. St. 5⅝; Dito Coup. f 19/32, ⅝; Mexic. Onbep. St. 22 15/16, 23⅛.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½. Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 65; Spaansche 1 pCt. 22⅞ a 15/16; Binnenl. 3 pCt. 42 1/16; Metall. 5 pCt. 82⅜; Dito 2½ pCt. 42¼.

ADVERTENTIEN.

DE SPAARBANK,

door het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: **Tot Nut van 't Algemeen** opgerigt, is bij voortduring in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS geopend des **MAANDAGS NAMIDDAGS** te 3 uur, en zal aldaar op den 24sten en 31sten Januarij e.k., van 3 tot 5 uur, gevaceerd worden tot het **UITBETALEN** of **BIJSCHRIJVEN** der **RENTEN**; wordende, ter bevordering van de geregelde Administratie, **een ieder ten dringendste uitgenoodigd, deze hiertoe aangebodene gelegenheid niet ongebruikt te laten voorbijgaan.**

Namens Commissarissen der Spaarbank:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

PICTURA.

JAARLIJKSCHE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter bevordering en aanmoediging van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam ***PICTURA***, op DINGSDAG den 25sten Januarij 1853, des avonds te 7 uur, in het LOKAAL aan de Groote Markt. — ALGEMEEN VERSLAG. — Redevoering door Dr. H. WOLTHERS. — Bijdrage door Mr. W. WOLTHERS.

Namens het Bestuur:
DE WITT, *fung. Secretaris.*

*** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ **Tot Nut van 't Algemeen**, op VRIJDAG den 28sten Januarij 1853, des avonds te 7 uur, in het Concerthuis. Uitdeeling der Eereprijzen aan de Kweekelingen der Departements-Kweekschool voor Onderwijzers. — Rapport der Commissie, om het misbruik van sterken drank tegen te gaan. — Behandeling van voorstellen voor de punten van beschrijving, enz.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

*** De **BIBLIOTHECARIS** van het *NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP*, Afdeeling *Groningen*, herinnert de Ingezetenen dezer Stad en Provincie, dat bij de Boekverkoopers **C. P. MEIJER**, aan Der-Akerkhof alhier; **S. JOUSTRA** te *Hoogezand*; **T. VAN HALTEREN**, te *Wildervank*; **E. BEUKEMA**, te *Onderdendam*, en **S. J. SCHUIT**, te *Oude-Pekela*, op franko aanvrage en tegen kontante betaling, volgens daar aanwezige Prijslijsten, te bekomen zijn: **BIJBELS** en **TESTAMENTEN**, ingerigt overeenkomstig de thans gebruikelijke Taal en Spelling, en gedrukt voor rekening van het NEDERL. BIJBELGENOOTSCHAP.

GRONINGEN, Januarij 1853.

De Bibliothecaris voornoemd:
W. GERHARDS.

STADS SCHOUWBURG

te **GRONINGEN**,
onder directie van den Heer ROSENVELDT.
No. 5 in het Abonnement.
Op Zaturdag den 22sten Januarij 1853:

DE JAGERS,

Een Tafereel der Zeden van het Land, in 5 Bedrijven, door A. W. IFFLAND.
Na hetzelve:
DE JAGER, DE HUZAAR EN HET OESTERMEISJE,
Blijspel met zang in 1 Bedrijf.
Aanvang te 6 uur.

Prijs van het Abonnement: 1 Rang f 1,40. 2 Rang f 1,00. 3 Rang en Parquet 70 Cents. 4 Rang 50 Cents. Verkrijgbaar ten Huize van den Directeur, Zaturdag van iedere week, van 10 tot 2 uur, in de Turftorenstraat, boven den Koopman ZUIDEMA.

Verwacht: **Montonie of het Kasteel van Udolfo; de Jodin; Nacht en Morgen of de Familie Beaufort.**

TOONEELBERIGT.

Voor de **Representatie**, welke op **DINGSDAG** den **25sten Januarij 1853** *ten voordeele* der Familie **DE KONING** zal gegeven worden, ligt de **LIJST** van **INTEEKENING** voor bij den Bureaulist **P. DE KONING**, bij wien ENTREEKAARTJES te bekomen en PLAATSEN te bespreken zijn.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

25jarige Huwelijksvereeniging van
W. TIEL
met
J. HEPPENAAR.
GRONINGEN, 17 Januarij 1853.

*** Getrouwd:
BERENDT HINDRIKS BOER
met
ANTJE HUIZINGA.
GRONINGEN, 20 Januarij 1853.

*** Getrouwd:
B. SELHORST,
van *Steenwijk*,
met
M. DRIJBER.
VEENHUIZEN, 20 Januarij 1853.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* Vrouwe G. E. R. HOLSHEIMER, geboren VAN VOORST.
GRONINGEN, 14 Januarij 1853.

*** OUDE ZIJL, bij de *N. Schans*, 15 Jan. 1853. Heden beviel van eenen ZOON JANTJE HILBRANDS POT, geliefde Echtgenoot van
LUDOLF HERES DE WIJK.

*** Bevallen van een' welgeschapen ZOON A. SONIES, geliefde Echtgenoot van
E. FABER,
Brood-, Koek- en Banketbakker.
GRONINGEN, 16 Januarij 1853.

*** GRONINGEN, 17 Januarij 1853. Heden beviel van een' *ZOON* F. RIJKENS, geb. HOES.

*** Mijne geliefde Echtgenoot M. B. VAN HOLTE beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER.
W. A. ENSCHEDÉ.
GRONINGEN, 17 Januarij 1853.

*** WILDERVANK, 20 Januarij 1853. Bevallen van eene DOCHTER H. M. DE COOK, geliefde Echtgenoot van
Dr. **H. C. BUNING.**

*** Heden overleed ten mijnen Huize GEERT KLOPPENBURG, in den ouderdom van nog geene dertig jaren, waarvan hij ruim acht jaren bij mij als Klerk werkzaam was. Hij werd gekenmerkt door onkreukbare trouw en regtvaardigheid, zuiverheid van zeden, minzaamheid van karakter en meer dan gewone bekwaamheid. Verliezen zijn eenige Broeder en Zuster in hem een' beminden Broeder, ik verlies in hem een' waren Vriend en krachtigen steun. Zijne nagedachtenis zal, behalve bij zijne bloedverwanten en mij, ook bij allen die hem van nabij kenden, in gezegend aandenken blijven.
WEDDE, 17 Januarij 1853.
J. S. G. KONING.

*** Op den 15den Januarij 1853 is te *Maastri*
het onverwachtst overleden, de WelEdel Geetrenge
J. F. J. A. BATTAERD, *Ridder der Militaire W*
Orde 4de Klasse, *1ste Luitenant der Artillerie*, die
treurd door zijne Familie en Betrekkingen.
Eenige kennisgeving.

*** Heden middag te één uur overleed, na een
gesteldheid van acht dagen, tot droefheid van hare
deren, Behuwd- en Kleinkinderen, in den gezeg
ouderdom van 85 jaren, Mejufvrouw FREZINA P
Weduwe van den Heer W. J. MEIJER.
Zij stierf zacht en kalm, in de hope van een
leven, gelijk zij hier de vreugde was van allen, d
met dankbaarheid erkennen, haar zoo lang te hebben
gen behouden.
WINSCHOTEN, 17 Januarij 1853.
H. MEIJER, W.ZN.
Uit aller naam.

*** Heden avond overleed, tot bittere droefheid
mij, mijne vier Kinderen en een elftal Kleinkinderen
eene slepende ziekte van slechts veertien dagen e
sterk toenemend verval van levenskrachten, mijn g
Echtgenoot HENDRIK GEERTS VEGTER, in den
genden ouderdom van 75 jaren en 9 maanden, na
gelukkige echtvereeniging van omstreeks 47 jaren.
De gegronde hoop op een gelukkig wederzien lenigt
smart en verzachte het verlies.
OMMELANDERWIJK, 17 Januarij 1853.
JAKOBA GRIETTINA HAVEN STEENHU
Weduwe H. G. VEGTER.

*** Door den Boekhandelaar **H. DE WAA**
is verzonden:
Eene LIJST van INTEEKENING op het *derde* en
Deel der REIZEN naar en door *RUSLAND*, doo
DIJKEMA, getiteld:

RUSLAND GESCHETST ZOO ALS HET

naar eigen aanschouwing, door

H. DIJKEMA.

Dit Deel zal hoogstens 24 vellen druks beslaan,
aan de Inteekenaren op de beide of een der vorige
à 12½ Cts. zullen berekend worden; voor anderen à
De Inteekening staat tot den 30sten Januarij 1853
bij alle soliede Boekhandelaren en bij den Uitgever.

BORDERELS VOOR SCHATPLIGTIG

volgens de Wet van den 18den Sept. l.l. (*Staatsblad* n.
omtrent den **WAARBORG** van **Gouden- en**
veren Werken, zijn te bekomen bij den Steendr
J. H. VAN DE WEIJER, in de Oude Ebbingestra
60 Cents de 100 Stuks.

Morgen te bezie

in het REVENTER van het BURGERWEESHUIS,
langrijke verzameling **REGTSGELEERDE, T**
OLOGISCHE en **ANDERE WERKEN,**
RITEITEN, ENZ., ten deele nagelaten doo
WelEd. Gestr. Heer Mr. J. GOCKINGA, J ZOON,
ven Kantonregter te *Zuidbroek*, waarvan de Verk
zal plaats hebben op MAANDAG den 24sten Januar
en volgende DAGEN, des avonds te **half zes** uu
De CATALOGUS is à 10 Cts. te bekomen bij den
verkooper J. J. DOESBURG.

*** Bij **TEN BRINK** en **DE VRIES**
met succes gedebiteerd:
A. Vinet, **FRANSCHE CHRESTOMA**
of **Bloemlezing uit de beste Fransche S**
vers, met **Aanteekeningen** voorzien en i
ten gebruike van *Instituten* en *Gymnasiën* in *Ned*
door ***A. van Lee.*** *Tweede*, *vermeerderde*
beterde druk. Prijs f **1—80.**
Voorts is bij hen verschenen:
I. **VERZAMELING [illegible]PALING**
REGELS EN VOORSTELLEN UIT DE
GEMEENE REKENKUNDE EN ALGE
Vrij bewerkt naar ***E. Heis***, door ***R. va***
Weerd. 2de Stuk, waarmede het Werk komp
Prijs f **1 — 25.**
II. **Beknopte NEDERDUITSCHE SPRA**
KUNST voor de Lagere Scholen, door
Holst, Eerste Leermeester aan de Stads-Armen
te *Amsterdam*. Prijs **80** Cents.
III. **VIJFTIGTAL VERHALEN OVER**
NUT VAN DE VOORTBRENGSELEN
NATUUR. Een Leesboek voor de Scholen, do
de Keijzer. Prijs **30** Cents.
IV. **BIJBEL VOOR KINDEREN,** do
Schmid. Naar het Hoogduitsch bewerkt door
L. Roll. *Vierde druk.* 7de Aflevering, wa
het 1ste Deel kompleet is, inhoudende: Het **Oude**
bond en de **Apocryphe Boeken.** Het geheel
18 Afleveringen kompleet zijn. Prijs van *iedere* Afle
30 Cts. Alom is een Prospectus voorhanden.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoon*
is uitgegeven en verzonden, het eerste Nommer voor
van de

STADS- EN DORPSBIBLIOTHEE

MENGELINGEN UIT HET GEBIED DER
Godsdienst en Zedekunde, der Land
Volkenkennis, der Romantiek en Po
Dit Maandwerk, dat reeds *vier jaren* in de gun
het lezend Publiek mogt deelen, bevat voortdurend
gen van onze meest gevierde Vaderlandsche Letter
gen; voorts bijna 600 bladz. druks in het jaar, v
met 6 keurige Steendrukplaten, die ieder jaar twee
8vo boekdeelen vormen, en te zamen slechts
f 3,90.
Het 1e Nommer, dat in alle Boekwinkels ter inzage
handen is, behelst:
S. J. VAN DEN BERGH, *Afscheid aan het oude ja*
Goede reis en wel te huis! (Bij de Titelplaat.)
P. J. V. DUSSEAU, *Iets over Torquato Tasso.*
Een Zonderling.
C. E. VAN KOETSVELD, *De Moskoë-stroom. Een*
uit het Noordsche zeeleven.

Bekendmakin

De **DIRECTIE** van ***WINSUMER*** en ***SCH***
HALSTER ZIJLVEST, voldaan hebben
het Voorschrift van art. 2 der Notificatie van H.H.
STATEN van den 30sten December j.l., no. 62,
„ namelijk, bij *gebruikelijke afkondiging* aan bel
„ benden kennis te geven van de aangewezene pl
„ der ter visie te leggen LIJSTEN van KIESGER
„ DEN, tot benoeming der INGELANDEN, bedo
„ artikel 3 der Overgangs-Bepalingen van het Gron
„ ment voor de Waterschappen in deze Provincie,
„ vens aanwijzingen tot het indienen van bezw
herinnert daarenboven bij deze beken
king, dat bezwaren tegen die Lijsten UI
LIJK OP AANSTAANDEN MAANDAG
25sten DEZER MAAND, EN DEZE SCH
TELIJK, aan den Hoofmeester of be
ken Schepper moeten worden ingedien
De Directie van Wins. en Schaph. Z
Namens dezelve,
De Secretaris:
SICHTERMAN VAN DE BRAK

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 21sten Januarij
1853, *no.* 6.

NIEUWSTIJDINGEN.

AMERIKA.

De regering der Vereenigde Staten heeft, in navolging van Engeland, door tusschenkomst harer diplomatieke agenten, vele geleerde vereenigingen en inrigtingen in Europa uitgenoodigd, om naar een eenparig stelsel mede te werken tot het verzamelen van feiten, ter verdere ontwikkeling der weer- en der sterrekunde.

— De bekende aanvoerder der opstandelingen, tegen Mexiko graaf *Raousset de Boulbon*, heeft, nadat hij in twee veldslagen het onderspit had gedolven, eene overeenkomst tot overgave gesloten.

ITALIE.

De Koning van Beijeren is op den 10den Januarij te Rome aangekomen. De Groothertog van Toskane had hem tot Sienna vergezeld.

— Uit Rome schrijft men den 14den dezer: Het werk van pater *Theiner*, over het leven van *Clemens XIV* en de opheffing der Jesuïten-orde, was te Rome aangekomen en reeds waren daarvan een groot aantal exemplaren verkocht. Men had het gerucht verspreid dat de pauselijke regering het bedoelde werk niet in de Romeinsche staten zoude toelaten. En inderdaad heeft men pogingen aangewend om dit verbod te verkrijgen; doch op hooger last is de verspreiding toegestaan. Men dacht dat dit geschrift eene hevige polemiek zoude uitlokken, en de groote kwestie van den dag zoude worden.

— Uit Rome wordt gemeld, d.d. 14den Januarij, dat met de laatste post aldaar het berigt was aangebragt, reeds eenigen tijd verwacht, dat generaal *Gemeau* teruggeroepen en tot senator benoemd is. Den 8sten Februarij zou hij naar Frankrijk terugkeeren. Binnen weinige dagen werd zijn opvolger verwacht; men zeide dat de heer *Allonville de Montréal* daartoe bestemd is.

— *Abd-el-Kader* heeft in eenen brief den indruk beschreven, dien het bestijgen van den Etna op hem heeft gemaakt. Dit schrijven is gerigt aan den ridder *Pettini*, die op last van den koning van Napels, den Emir heeft vergezeld en dezen allen mogelijken bijstand verleend heeft.

DUITSCHLAND.

Bij een Italiaanschen winter, die met 10 tot 12 graden warmte in geheel Zuid-Duitschland en in de Rijnstreken heerscht, staat alles op het veld in bloei, en zijn rijpe aardbeziën dagelijks tot geringen prijs verkrijgbaar. Het wintergraan staat overheerlijk en zoowel tarwe als rogge beloven eenen rijken oogst.

— Het vonnis der regtbank te Munchen, krachtens hetwelk de rijksraad, prins *Wrede*, wegens verwonding van den afgevaardigde baron *v. Lerchenfeld* in een tweegevecht, veroordeeld is tot 6 maanden opsluiting in eene vesting en de kosten van het proces, maakt aldaar veel sensatie.

— Men meldt, dat de zoogenoemde ministeriële krisis in Keur-Hessen zonder gevolg is gebleven, en dat de Keurvorst geen staatsman heeft kunnen vinden, die zich, in de tegenwoordige omstandigheden, met de regeling der constitutionele en financiële zaken van dat land heeft durven te belasten.

(Volgens latere berigten zou de heer *v. Bischoffshausen* tot minister-president benoemd zijn en *v. Hassenpflug* tot bondsgezant worden verkozen.)

— De Koning van Pruissen heeft aan den Afrikaanschen Roscius, den neger-acteur *Ira Aldridge*, de groote gouden medaille van verdiensten geschonken.

— Uit een statistiek overzigt van de Oostenrijksche gymnasiën op het einde van het schooljaar 1851—1852 blijkt, dat het geheele aantal leerlingen op die gymnasiën bedroeg 18,990, dit is 7 pCt. minder dan in het voorgaande jaar, welk verschijnsel men daardoor tracht te verklaren, dat vele jongelieden, die vroeger uitsluitend op gymnasiën tot het hooger onderwijs hunne opleiding ontvingen, thans de kortelings opgerigte realscholen bezoeken. Opmerkelijk is ook uit die statistieke mededeeling de opgaaf der vakken van studie, waaraan zich die jongelieden wijden; 38 pCt. wijden zich aan de theologie, 35 pct. aan de regtsgeleerdheid, 13 pct. aan de geneeskunde, 7 pct. aan de wijsbegeerte en 10 pct. aan andere dan de faculteits-studiën. De verhouding der theologie, 38 pct., is buitengewoon aanzienlijk.

— Uit Triëst wordt van den 15den de aankomst aldaar gemeld van den vice-president des senaats van Montenegro, *Georges Petrovich Niegusch*, neef van den prins-regent. Hij begeeft zich naar Weenen en Petersburg, belast met eene speciale zending.

De zaak van Montenegro neemt intusschen bij den dag in omvang en belangrijkheid toe. De generaal baron *Kelner*, adjudant van den Keizer, vergezeld van den generaal *Mamula*, gouverneur van Dalmatië, is te Cattaro, op het Montenegrijnsche grondgebied, aangekomen. Verscheidene bataljons van het Oostenrijksche leger in Italië hebben bevel ontvangen, naar Dalmatie op te rukken, tot versterking der troepen in die provincie.

Van zijnen kant was *Omer Pacha* den 7den te Scutari aangekomen, aan het hoofd van eene aanzienlijke krijgsmagt en hij maakte zich gereed, om, zonder den zomer af te wachten, de vijandelijkheden te beginnen. De Montenegrijnen schijnen overigens tot een wanhopigen wederstand voorbereid.

De Prins *Danilo* was naar Grahovo vertrokken, om zich te verstaan met den woïwode *Wojasick*, een onafhankelijk vorst, die geneigd is gemeene zaak met de Montenegrijnen te maken. *Danilo* moet met hem overleggen nopens een gemakkelijk stelsel van verdediging. De Prins *Wojasick* is dezer dagen door den Keizer van Rusland met de orde van St. Anna derde klasse begiftigd.

DENEMARKEN.

Uit Koppenhage wordt gemeld, dat de Tweede Kamer het verleggen der tolgrens van den Eider naar de Elve met 50 tegen 45 stemmen bij de derde beraadslaging heeft verworpen.

Volgens telegrafisch berigt uit de Deensche hoofdstad, is de Rijksdag ontbonden.

— De koopman *H. Paggaard* te Koppenhage (stichter van het aanzienlijke handelshuis *Paggaard en Hagn*) heeft op nieuwjaarsdag 100,000 rijksdaalders bestemd tot een fonds, ter ondersteuning van behoeftige vrouwen uit den beschaafden stand. Uit de rente van dat kapitaal, jaarlijks 4000 rijksd. bedragende, zullen telken jare 40 vrouwen ieder 100 rijksd. bekomen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 15 Januarij.

De *Daily-News* vermeent met zekerheid te weten, dat lord *John Russell* herhaaldelijk verklaard heeft, slechts voorloopig de portefeuille van buitenlandsche zaken te hebben aanvaard, en dat deze weldra in handen van lord *Clarendon* zal overgaan.

Lord *John Russell* heeft dit laatstelijk aan het corps diplomatiek verklaard, toen hij hetzelve in het ministerie van buitenlandsche zaken bij zich had ontvangen, en de edele lord heeft deze verklaring herhaald tegenover al de afgezanten der vreemde mogendheden, met welke hij een onderhoud heeft gehad.

De redenen, welke lord *John Russell* hebben doen besluiten, om voor zoo korten tijd in het ministerie van buitenl. zaken zitting te nemen, en hem bij zijne optreding reeds doen verklaren, dat hij slechts voorloopig zich zijne benoeming laat welgevallen, zijn wel niet meer duister. Dewijl hij zelf eenmaal eerste minister is geweest, heeft lord *John Russell* slechts uit gevoel van pligt en niet dan met grooten weerzin onder lord *Aberdeen* zitting in het kabinet genomen. Doch in zulke omstandigheden moet toch ook de persoonlijke waardigheid worden gehandhaafd; en dit doet lord *John Russell*, door andermaal als *Leader* in het Huis der Gemeenten op te treden, en als secretaris van staat een belangrijk ministerieël departement te leiden. Zoodra hij zich tegenover het Parlement zal hebben geregtvaardigd, zal lord *Clarendon* zijne plaats innemen en het bestuur der buitenl. zaken op zich nemen.

— De Koningin heeft weder eene inzameling uitgeschreven van giften in Engeland en Wales, voor de kas der „nationale vereeniging voor de opvoeding der armen in de beginselen der gevestigde kerk in Engeland en Wales." Deze aanschrijving bevat ook het volgende: „Het plan hetwelk de vereeniging sedert hare oprigting in het jaar 1811 heeft gevolgd, om namelijk de plaatselijke bemoeijingen van welwillende partikulieren aan te moedigen door het geven van matige geldelijke bijdragen tot het oprigten van scholen en onderwijzers-woningen, is ook door het gouvernement aangenomen als regel voor de besteding der door het Parlement tot bevordering der volksopvoeding bewilligde gelden. Aangaande de goedkeuring en medewerking die de vereeniging bij het volk vindt, is het genoeg op te merken, dat het aantal kinderen die de in onmiddellijk verband en in briefwisseling met de vereeniging staande scholen bezochten, 40,484 bedroeg in 1813, — 400,830 in 1833, — en 886,430 op het einde van 1851; terwijl er op het laatstgenoemde tijdschip, voor zoo veel bekend was, in het geheel 23,457 Anglicaansche volksscholen met 1,564,401 leerlingen bestonden. De sommen welke de vereeniging uit hare eigen fondsen tot het bouwen, vergrooten of verbeteren van schoollokalen en onderwijzerswoningen heeft geschonken, bedroegen tot het einde van 1851 te zamen 325,734 p. st., en het verleenen dezer subsidiën heeft aan partikulieren aanleiding gegeven om tot hetzelfde doel minstens drie malen zoo veel geld bij te dragen. De kweekscholen der vereeniging hebben gedurende de laatste negen jaren 2147 onderwijzers en onderwijzeressen aan scholen in onderscheidene deelen des lands geleverd."

— De onderzeesche telegraaf-maatschappij dezer hoofdstad heeft thans de oprigting van een groot aantal nieuwe stations aangekondigd, ten gevolge waarvan het geheele Zwitsersche grondgebied het nut van de electrieke gemeenschap met het bureau dier maatschappij alhier zal kunnen ondervinden.

— Terwijl wij in Europa van alle zijden wonderen der zachte natuur vernemen, heeft in Noord-Amerika de winter zich reeds met gewone strengheid vertoond; de rivieren voeren ijs af en het liet zich aanzien, dat met het einde des jaars het verkeer op vele punten door ijsgang geheel zoude gestuit zijn. Sommigen verlangen naar ijs, omdat dit een artikel van handel van eenige noordelijke staten naar het zuiden en naar Oost-Indië uitmaakt; ook naar Europa zijn zij voornemens gedurende dit jaar ladingen te zenden.

— De invoer van opium is in de laatste tijden aanzienlijk toegenomen; gedurende de met den 5den Dec. 1850 geëindigde maand waren 4432 ℔ ingevoerd; gedurende hetzelfde tijdsverloop van 1851 reeds 19,188 ℔ en in gelijke tijdsruimte van het nu verloopen jaar 55,247 ℔; gedurende de elf maanden der drie genoemde jaren zijn ingevoerd 99,286, 99,727 en 196,512 ℔.

— Gisteren zijn hier in het openbaar geveild 887 akkers land in de goudstreken van Australië; het eerste bod was 3000 £ en het geheel werd tot 10,500 £ opgedreven en alstoen door den eigenaar opgehouden, die den prijs veel te gering achtte, vermits kort te voren 30 £ per akker was besteed.

— Brieven uit Amsterdam, te Londen ontvangen, melden, dat de heer *Werthemann*, in eerstgenoemde stad, correspondent van den heer *Pries* in zijne graan-speculatiën, is gefailleerd. Het bedrag is aanzienlijk, — waarschijnlijk tusschen de 30,000 en 50,000 £, en treft de voornaamste huizen in Amsterdam.

— De heer *Kossuth* zal zich weder naar Amerika begeven, nu de verkiezing van een democratisch President weder nieuwen invloed aan zijne partij geeft.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Januarij.

Het ontwerp-budget voor 1854 is aan den raad van State toegezonden. Het Wetgevend Ligchaam zal in de eerste dagen der aanstaande zitting het in overweging kunnen nemen.

— De bruto opbrengst van alle spoorwegen in het jaar 1852 was 132,277,905 frs., zijnde 25,689,481 frs. of 25 pCt. meer dan in 1851.

— De totale opbrengst van de indirecte inkomsten en belastingen beloopt voor 1852 eene som van 408,334,000 francs, zijnde 491,000 francs meer dan in 1851.

— Het water der Seine blijft nog steeds wassende. De ambtenaren der stedelijke belastingen hebben hunne huisjes moeten verlaten, die met water zijn gevuld; alle omliggende lage landen staan onder water.

— In sommige streken zijn al de wijnstokken, waarvan de druiven door de heerschende ziekte aangetast zijn geweest, gestorven.

— Te Vaugirard is (zoo als reeds met een enkel woord is berigt) eene zamenzwering tegen den Keizer ontdekt. Twee personen, op welke men vermoeden had, en die bij den wijnkooper *X.* aldaar zaten te drinken, zijn in hechtenis genomen; zij verzetten zich echter tegen de openbare magt, en maakten daarbij gebruik van vuurwapenen, waarop de drie agenten der veiligheids-politie, met hunne arrestatie belast, mede vuur gaven en een der misdadigers aan het hoofd, den ander in den arm kwetsten. In weêrwil hunner ernstige wonden zetten de beiden personen het op een loopen, en daar de agenten ook gekwetst waren, zouden de schuldigen voorzeker der justitie ontsnapt zijn, indien niet een ander agent en de boschwachter *Bonnet*, die voorbij kwamen, hulp hadden verleend. Bij ieder der gearresteerden, die hunne namen niet wilden opgeven en op al de tot hen gerigte vragen het antwoord schuldig bleven, werden twee volgeladen pistolen en een ongeveer 30 centimeters lange ponjaard gevonden. In hunne woningen heeft men wapens en geschriften van staatkundigen inhoud in beslag genomen. De zaak wordt ijverig onderzocht. De *Patrie* berigt nog twee inhechtenisnemingen terzelfde zake.

(De volgende bijzonderheden, betreffende het ontdekken van het komplot, zijn nog bekend: Sedert eenigen tijd had de politie bemerkt, dat twee welgekleede mannen, te paard, den Keizer op zijne wandelingen volgden en zich bijna niet van hem verwijderden. De politie, gewaarschuwd, zond eenige agenten als heeren gekleed uit, die de bedoelde personen niet uit het oog verloren, en de zekerheid erlangden, dat zij het op 's Keizers leven toelegden. Na eene wandeling werden de verdachte mannen gevolgd tot op de plaats, waar zij in hechtenis werden genomen.)

— De politie heeft wederom een inval in een geheim speelhuis gedaan, geld, kaarten en meubelen in beslag genomen, en verscheidene arrestatiën bewerkstelligd.

Van den 17den. De geruchten omtrent het ontdekken eener zamenspanning tegen het leven des Keizers worden bevestigd. De mededeelingen omtrent de bekend geworden bijzonderheden loopen echter nog zeer uit elkander.

— De *Moniteur* van heden bevat een keizerlijk besluit, waarbij bevolen wordt, dat alle ambtenaren den eed van getrouwheid aan het keizerrijk moeten afleggen. De weigering zal het ontslag ten gevolge hebben. Dit besluit is ook op de officieren des legers van toepassing.

— Er zijn een aantal negers en negerinnen geëngageerd, om bij de opvoering van de komedie *Uncle Tom's Cabin* en bij de opvoering der parodiën van hetzelfde onderwerp, mede te spelen en te figureren.

Van den 19den. Men verneemt heden, dat de Keizer, in eenen Zondag gehouden geheime ministerraad, zijn vast voornemen zou hebben bekend gemaakt, om de (buitengewoon schoone) markiezin *Thebâ*, dochter van de (Spaansche) hertogin *Montijo*, tot zijne gemalin te nemen. Den 14den Februarij zou hiervan aan den senaat mededeeling worden gedaan.

(Nopens de aanstaande gemalin des Keizers wordt o. a. het volgende medegedeeld: De gravin *Montijo* is een meisje van hooge, slanke gestalte; zij bezit kleine, fijn gevormde handen en voeten en tevens een scherp vernuft. Haar gelaat vooral is van eene zeer merkwaardige uitdrukking.

Zij bezit gitzwarte, gloeijende oogen — lange, donkere wimpers — zwarte, scherp geteekende wenkbraauwen, doch roodachtig geel haar, dat als zijde zoo glanzig en zacht is: van daar een zonderling contrast, dat aan de gravin een half Engelsch, half Spaansch karakter bijzet.

Voortdurend gaat zij op vertrouwelijken voet om met prinses *Mathilde*, doch van hare eigenlijke positie of fortuin, noch van haar vroeger leven, is iets met eenige zekerheid bekend. Het is een feit, dat de schoone Spaansche bij de jagtpartijen te Compiègne een witten Arabischen telganger bereed, wiens schoonheid en zachten aard zij roemde; daarop wendde *Lodewijk Napoleon* zich tot haar, en bood haar het paard ten geschenke aan, doch fluisterde haar tegelijkertijd eenige woorden toe, die door niemand dan door de gravin verstaan werden; zij wierp toen lagchend, doch met fierheid, het hoofd in den nek, en zeide, luid genoeg dat het de omstanders konden hooren: *Tot dat ik Keizerin zal zijn!*)

BELGIE.

BRUSSEL, 17 Januarij.

De gemeenteraad dezer hoofdstad heeft, na eene korte beraadslaging met geslotene deuren, eenstemmig het besluit genomen, om eene geldleening van 6 millioen en 1 à 3 honderdduizend franken te ondernemen, en van het bedrag daarvan aan te wenden 800,000 fr. voor den aanbouw van een paleis voor tentoonstellingen van allerlei aard, openbare feesten en wat des meer zij; 4½ millioen voor de inrigting eener waterverdeeling over geheel de stad, ten behoeve van de huisgezinnen, die zulks tegen eene zeer matige vergoeding zouden mogen verlangen, en een millioen voor de vereeniging van het bovenkwartier Leopold met de stad, of, indien dit niet mogt gelukken, tot aflossing van schuld.

Men beweert, dat men deze onderneming grootendeels aan den invloed van den burgemeester *de Broekère* verschuldigd is, en aan den goeden dunk van zijn beheer.

— Men verneemt, dat de pp. kapucijnen te Brugge een klooster hunner orde in Engeland zullen stichten. De eerw. p. *van Damme* zal spoedig derwaarts vertrekken.

— In het verleden jaar zijn in de haven van Oostende 482 schepen binnengevaren, 21 minder dan in 1851; het getal der uitgevaren schepen beloopt 468, 6 meer dan in 1851.

In die getallen zijn niet begrepen de visschersloepen, noch de stoombooten, noch de malposten.

Het getal reizigers, te Oostende van Engeland aangekomen, is sterk verminderd; in 1851 beliep het 18,381, en in 1852 was het slechts 8,766, dus 8,615 minder.

Het getal der ingescheepte vreemdelingen te Oostende voor Engeland heeft dezelfde verandering ondergaan. In 1851 beliep het 22,701, in 1852 was het slechts 11,391, dus 11,310 minder.

— Het budget van uitgaven der negen hoofdsteden van onze provinciën beloopen te zamen in 1852, de som van 12,541,695 fr., in hetwelk de stad Brussel een deel heeft gehad van 4,553,722; Antwerpen 2,353,905; Luik 2,064,556; Gent 1,737,531. Voor 1853 beloopt het budget der uitgaven van Brussel 5,157,370 fr.

— De heer *de Robiano de Borsbeck*, welke eenmaal, onder de leus van vrijheid voor allen, zooveel deel heeft gehad aan de gebeurtenissen van den jare 1830, en welks werkje, strekkende tot betoog der noodzakelijkheid, *om deze vrijheid zeer aanmerkelijk in te korten*, zooveel ergernis heeft gebaard, heeft zich op zijne beurt beklaagd over de organen van de klerikale partij hier te lande, welke hebben gemeend tegen dit zijn geschrift te moeten protesteren, als onstaatkundig en ook geenszins in overeenstemming met de Katholijke beginselen. De heer *de Robiano* heeft eene verklaring uitgevaardigd, waarbij hij volhardt bij zijne laatstelijk verkondigde gevoelens in dat opzigt. Hij betuigt daarbij, „dat hij, alvorens zijn geschrift openbaar te maken, zoo wel in België als in Parijs zich had verzekerd, dat het allezins regtzinnig was; dat hij sedert uit Rome van een zeer voornaam persoon eene algeheele goedkeuring van de daarin vermelde beginselen heeft erlangd, en aangemoedigd is geworden, om op dien weg voort te gaan; dat hij ook uit andere oorden van dit wereld-deel gelijke blijken van goedkeuring en aanmoediging heeft bekomen, en dat hij er *zeker* van is, dat er onder zijne Belgische geloofsgenooten een aantal gevonden worden, die ten eenemale met zijne beginselen instemmen."

— De *Annuaire de l'Observatoire de Bruxelles* voor 1853 bevat eene tabel der hoogten van verschillende kerken. De toren van Straatsburg heeft 142 meters hoogte boven de kasseijen; O.-L.-Vrouwe-toren te Antwerpen, 126 meters; de toren van St. Paulus te Londen, 110 meters; de naald der invalieden te Parijs, 105 meters; de toren van het stadshuis te Brussel, 96 meters; St.-Baefs-toren te Gent, 88 meters; de Pantheon te Parijs, 79 meters; St. Gudulakerk, 69 meters; de hoofdgalerij van O.-L.-Vrouwe-toren te Parijs, 64 meters.

— In antwoord op het vlugschrift *de Grenzen van Frankrijk* is nu bij den heer *Aug. Decq*, alhier, uitgekomen de aangekondigde brochure, onder den titel: *les Frontières de la Belgique*, (*de Grenzen van België.*)

De schrijver toont zonneklaar aan, dat het belang van heel Europa, en zelfs van Frankrijk vereischt, dat de grenzen van België worden uitgezet, ten koste van het Fransche grondgebied, dat is, dat men Frankrijk al de Vlaamsche en Duitsche provinciën afneme, die het zich heeft aangematigd. Zoo lang men dat niet doet, zegt hij, zal Europa geene rust hebben.

— Dezer dagen zijn proeven genomen met een getrokken geweer van de uitvinding van den generaal *Chazal*, voor de infanterie bestemd, welke allezins aan de verwachting schijnen te hebben beantwoord. Zoo gemeld wordt, hebben de schutters, met dergelijke geweren, op eenen afstand van 800 passen, 24 van de 25 kogels in de schijf gebragt, en op een afstand van 1000 passen nog de helft derzelve.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 18 Januarij.

Uit het *Weekblad van het Regt* blijkt, dat de erfgenamen van wijlen Z. M. Koning *Willem II* in revisie zijn gekomen tegen het arrest van den hoogen raad van den 26sten Nov. 1852, in zake *C. J. Enthoven*, oorspronkelijke eischers tegen genoemde erfgenamen, als gedaagden en eischers in vrijwaring, en *L. J. Enthoven en Comp.*, gedaagden in vrijwaring, waarbij zij, hooge erfgenamen, met ontzegging van hunnen eisch tegen de gedaagden in vrijwaring, veroordeeld zijn, om aan den oorspronkelijken eischer zijne vordering te voldoen met de kosten.

— De toestand van den baron *van Doorn van West-Capelle* was in de jongste dagen weder hoogst zorgelijk geworden, zoodat men zijn einde meer en meer zag naderen. Heden nacht is Z. Exc. overleden. Vele waren de betrekkingen, welke hij op zijne langdurige loopbaan vervuld heeft. Hij was o. a. gouverneur der provincie Zeeland, daarna (in 1826) van Oost-Vlaanderen, alwaar hij nog lang na de elders in 1830 uitgebrokene onlusten, het gezag wist te handhaven. Vervolgens werd hij, na de afscheiding van België, benoemd tot minister van binnenlandsche zaken, daarna tot secretaris van staat, en later tot vice-president van den raad van state, welke betrekking hij tot 1848 heeft vervuld. Z. Exc. was grootmeester van het huis des Konings, en werd in genoemd jaar tot opper-hofmaarschalk benoemd.

— Gelijk dit meermalen bij zeer oude lieden het geval is, die een' vergevorderden levenstijd hebben bereikt, dat zij spoedig na het bereiken van een vooruitgezien en gewenscht tijdstip, sterven, zoo overleed heden nacht mej. *Helena van Gelder*, geboren *Winnek*, die acht dagen geleden haren 100sten verjaardag gezond, te midden harer kinderen en verdere verwanten, mogt vieren. Er was geenerlei blijkbare aanleiding tot haren dood. Zij ontsliep zacht en tot het laatste oogenblik in het bezit van hare geestvermogens.

Van den 19den. De Koning heeft heden middag te 5 uur in een bijzonder gehoor ontvangen den heer baron *d'André*, die de eer gehad heeft Z. M. te overhandigen de brieven van zijnen Souverein, waarbij hij geaccrediteerd wordt in zijne betrekking van gevolmagtigd minister en buitengewoon gezant van Z. M. den Keizer der Franschen bij het Nederlandsche hof. Zijne Exc. heeft in dit gehoor den Koning het personeel van het gezantschap voorgesteld, zijnde de heeren baron *de Malaret* en de baron *de Treilhard*.

AMSTERDAM, 18 Januarij.

De laatste trein, die eergisteren avond alhier langs den Hollandschen spoorweg moest aankomen te 10 uur 44 minuten, is eerst gisteren nacht ongeveer te 1½ uur gearriveerd, door het breken van eene stang aan den locomotief *Pegasus*. De *Lucifer* is te hulp gekomen.

— Dezer dagen zijn wederom valsche guldens in omloop gebragt, waardoor, dewijl zij keurig netjes zijn nagemaakt en alleen kenbaar aan den loodkleurigen tint en doffen klank, reeds enkele winkeliers zijn misleid geworden. Een ieder zie dus wel toe, wachte zich voor schade en blijve niet in gebreke, om van zoodanige ontdekking der politie kennis te geven, opdat te eeniger tijd die industriëlen mede eens met haar in kennis geraken.

— Op aanstaanden Donderdag zullen, naar men verneemt, nagenoeg twintig koekebakkers te dezer stede, die, in plaats van goud uit Californië of Australië; schadelijke zelfstandigheden op hunne poppen geplakt, of andere overtredingen der wet van den 19den Mei 1829 gepleegd hadden, te regt staan, ter derde kamer van de arrondissements-regtbank alhier.

Ten zelfden dage zal aldaar uitspraak gedaan worden in de zaak van zekeren student in de kliniek, aangeklaagd wegens onwettige uitoefening der geneeskunde.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 15den dezer is benoemd tot advokaat-generaal bij het prov. geregtshof in Noord-Holland mr. *J. A. Jolles*, vroeger directeur van politie in het 4de distrikt, in plaats van jhr. mr. *J. de Bosch Kemper*.

— Te *Lisse* is door den kerkeraad der Hervormde gemeente het besluit genomen, dat voortaan geene bedeeling zal uitgereikt worden aan die leden der gemeente die sterken drank gebruiken.

Zoo zijn er dan nu reeds vijf — misschien nog andere, ons onbekende — diakonie-besturen, namelijk te Wassenaar, Putten, Vlissingen, Tubbergen en Lisse, welke het inzien (en dienovereenkomstig handelen), dat de aalmoezen door de Christelijke gemeente niet worden gegeven, om daarmede te gemoet te komen aan uitgaven, die niet slechts voor allen onnoodig zijn, maar bij velen aanleiding geven tot allerlei zonden, en bij de meesten de eenige of de mede-oorzaak zijn der armoede, waarvoor bedeeling gevraagd wordt. (*Volksvr.*)

— Het *Tijdschrift voor Nederl. Indië* bevat het volgende:

„Onlangs is de stoomboot *de Hekla*, met eenen ambtenaar van Benkoelen, naar de Pangei-eilanden, langs Sumatra's westkust gelegen, gestevend, naar men zegt met het doel, om bezit te nemen van die eilanden, en om voorts te onderzoeken, of zij geschikt zijn voor eene kolonie van gedeporteerden. Men zal zich herinneren, dat de vorige minister van justitie het deportatie-stelsel was toegedaan, en dat hij onder anderen in eene der zittingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft verklaard, dat hij over die aangelegenheid met den tegenwoordigen gouverneur-generaal, voor diens vertrek naar Indië, had gehandeld. Misschien is de togt van *de Hekla* daarvan wel het gevolg."

LEIDEN, 16 Januarij.

De uitvoering der raadsbesluiten in zake het Huiszittenhuis werd gedurende eenige weken vertraagd, door de onzekerheid waarin men verkeerde, of de directie van het grootboek de daarbij bepaalde overschrijving van de fondsen op naam van diakenen zou bewerkstelligen, en van deze overschrijving hing de geheele zaak af.

Alsnu zal binnen weinige dagen de zaak voor goed geëindigd zijn.

HELDER, 15 Januarij.

De heer *de Jongh*, bij wien dezer dagen de veelbesproken diefstal is gepleegd, is van Dusseldorf teruggekomen en heeft meer bijzonderheden nopens het misdrijf medegedeeld. De dieven lieten te Rotterdam de schroeven der kist door eenen smid losbreken, onder voorwendsel van den sleutel te Haarlem vergeten te hebben. Eene banknoot van *f* 1000 heeft men in de kous van een der daders gevonden; een van beide gaf zich uit voor zekeren *Jan Bakker*, geboren te Leeuwarden, woonachtig te Amsterdam; de ander is met zekerheid de zoon des bestolenen. Terwijl zij twee hoeden besteld hebben, om die aan hun logement te D. te bezorgen, werden zij gearresteerd, door het ter koop aanbieden van coupons van 1851 aan eenen bankier. De vader is bovendien voor de hoeden aangesproken. Behalve den gepleegden diefstal, moeten zij zich aan eene zekere opligting hebben schuldig gemaakt.

TILBURG, 17 Januarij.

Gisteren kwam hier ter stede aan eene commissie uit België, bestaande uit den heer *Coomans*, lid der Kamer van Volksvertegenwoordigers, en de heer *Mathyse*, om met de kamer van koophandel alhier te beraadslagen over het aanleggen van eene spoorweglinie tusschen de steden Turnhout over Tilburg en 's Bosch naar Arnhem. — Naar men verzekert, kwam genoemde commissie uit 's Hage, alwaar zij eene audiëntie met onzen minister van binnenl. zaken moet gehad hebben, die aan dit plan zijne volkomene goedkeuring schijnt te hebben gehecht. Heden heeft gemelde commissie met den president en een der leden van de kamer van koophandel over dit ontwerp in overleg geweest, waarna dezelve weder naar België is vertrokken. Mogt dit plan zich verwezentlijken, dan ziet onze reeds nijvere stad eene belangrijke verbeterde communicatie te gemoet en wordt er in eene behoefte voorzien, die zich dagelijks meerder liet gevoelen. Wij wenschen dus, dat er zich tegen dit belangrijk ontwerp geene groote bezwaren zullen voordoen, terwijl de geprojecteerde en reeds goedgekeurde straatweg van hier op Turnhout hierdoor van minder belang is te achten.

ZWOLLE, 17 Januarij.

In het laatst der maand December is, in de gemeente Zwollerkerspel, de besmettelijke longziekte bij 8 onderscheidene landbouwers onder de runderen uitgebroken. Op deze stallen waren 245 stuks rundvee, waarvan op ult. December 52 stuks door de ziekte zijn aangetast, zijnde hiervan 10 overleden, 3 hersteld en 39 als nog ziek.

STEENWIJK, 17 Januarij.

Donderdag den 6den dezer had te Zwolle eene bijeenkomst van belanghebbenden plaats, ten einde te beraadslagen over de middelen, aan te wenden tot verkrijging van een kapitaal tot daarstelling van een vaarwater, dat beter dan het Zwartewater aan het doel beantwoordt. Er is echter geen besluit genomen, maar de zaak in advies gehouden.

Dit kanaal zoude van uit de stad door de polder van Mastenbroek, naar de uitmonding van het Zwolsche diep in de Zuiderzee gegraven, van een jaagpad, tevens tot rijweg geschikt, voorzien worden, en eene lengte van 10,000 ellen hebben. Het zoude dus omstreeks de helft korter zijn dan de tegenwoordige waterweg. (*Steenw. Ct.*)

ASSEN, 19 Januarij.

In de Woensdag j.l. te 's Gravenhage gehouden vergadering van de aandeelhouders in de op te rigten maatschappij, voor het kanaal, waartoe aan de heeren *Klijn* c. s. concessie is verleend, waren 535 aandeelen van de 580 vertegenwoordigd. De ontwerp-acte voor het oprigten der maatschappij is bediscussiëerd en, na langdurige beraadslagingen, met geringe wijzigingen aangenomen. — Tot directeuren zijn benoemd de heeren *O. B. 't Hooft*, lid van de 1ste Kamer, wonende te Dordrecht, mr. *C. W. O. van Dorser*, advokaat te Dordrecht, en *A. van Driel*, burgemeester te Puttershoek. — Tot commissarissen zijn benoemd de heeren *P. de Koning*, partikulier te Dordrecht, mrs. *H. Vos* en *J. Oosting*, leden van de Staten van Drenthe, wonende te Assen, *S. Meerburg* te Rotterdam, *J. H. Gaade*, solliciteur te 's Hage, en *J. Buis 't Hooft*, president van de kamer van koophandel te Dordrecht en lid van de staten van Zuid-Holland. Tot kassiers zijn aangesteld het huis *Otto de Kat* te Dordrecht. — De zetel der maatschappij zal te Dordrecht gevestigd zijn. — Het bestuur zal zich onledig houden met het aanvragen der goedkeuring op de ontwerp-acte en met de verdere voorbereidende werkzaamheden tot het overnemen der concessie.

— Men verneemt, dat het bestuur der Drentsche kanaalmaatschappij bij deurwaarders-exploit van wege het bestuur der gemeente Meppel is gesommeerd, om zich te onthouden van alle daden van beheer ten opzigte van de Meppeler sluis, sluiswachters woning en verdere daartoe behoorende werken, op grond dat het bestuur der maatschappij niet heeft voldaan aan de bepalingen van het contract, waarbij de Meppeler sluis aan de maatschappij is overgedragen, en dus is komen te bestaan het geval, dat deze sluis weder tot de gemeente moet overgaan.

KOEVORDEN, 14 Januarij.

Voor eenigen tijd gaven sommige dagbladen het berigt dat het klooster te Frenswegen, in de nabijheid van Nordhoorn, in Hannover, door de societeit van Jezus zou zijn aangekocht met het doel om daarvan een Jezuïten-klooster te maken.

Wij kunnen dit berigt tegenspreken. Het is niet alleen zeker, dat die koop *niet* is gesloten; er zijn zelfs geene pogingen aangewend om daartoe te geraken, zoodat het verspreide nieuwtje als geheel uit de lucht gegrepen moet worden beschouwd.

HOOGEVEEN, 18 Januarij.

Zijne Excellentie de minister van financiën heeft *P. A. Braaksma*, deurwaarder der directe belastingen alhier, uit 's rijks dienst ontslagen. Het misbruik van sterken drank wordt als oorzaak van dit ontslag opgegeven; ongelukkig voor vrouw en kinderen, die daardoor mede het slagtoffer worden, en niets dan armoede tot uitzigt hebben.

GRONINGEN, 20 Januarij.

Volgens de registers was de loop der bevolking in de gemeente *Groningen* over het afgeloopen jaar aldus:

1185 mannel. en 1012 vrouwel. hebben zich in den loop van het jaar 1852 in deze gemeente gevestigd.

483 mannel. en 499 vrouwel. hebben deze gemeente met der woon verlaten.

De wettige bevolking op den 31sten December 1852 was .... 15,177 mannel.
17,923 vrouwel.

Totaal 33,100.

In de gemeente waren op den 31sten December aanwezig 1234 mannel. en 906 vrouwel. niet tot de wettige bevolking behoorende;

terwijl 458 mannel. en 205 vrouwel. tot de wettige bevolking behoorende, op dien datum uit de gemeente afwezig waren.

De feitelijke bevolking bestond alzoo op den 31sten Dec. 1852 uit 15,953 mannel. en 18,624 vrouwel. personen. totaal 34,577.

Hieronder zijn begrepen 556 militairen behoorende tot de landmagt.
„ „ „ 1 militairbeh. t. d. zeemagt.
„ „ „ 80 gevangenen, waaronder 63 mannen en 17 vrouwen.

— Eergisteren werd in het concerthuis de gewone jaarlijksche vergadering gehouden der leden van de akademie *Minerva*. Nadat de voorzitter des bestuurs, de heer A. MODDERMAN, den leden een hartelijk welkom had toegeroepen, hield de begaafde redenaar, de heer dr. W. HECKER, eene redevoering *over het gevoel voor het schoone en goede*. Na de pauze werd het verslag van deze zoo hoogst nuttige en toch bij velen niet op hare regte waarde geschatte inrigting voorgelezen en had de uitdeeling der prijzen plaats. Behalve onderscheidene boekgeschenken, instrumentdoozen en getuigschriften, werden eenige medailles uitgereikt aan een aantal der verdienstelijkste leerlingen, welke wij in ons volgend nommer nader zullen vermelden.

— Gisteren is alhier in de haven dezer stad aangebragt het nieuwgebouwde kofschip *Fennechiena*, kapt. F. WATERBORG, van Groningen, gebouwd bij G. K. DE VRIES alhier.

— Aan de *N. Rott. Ct.* wordt van hier het volgende geschreven: „Sedert den laatsten tijd heeft de alhier gevestigde afdeeling van de ned. maatsch. ter afschaffing van den sterken drank, blijken van nieuw leven gegeven, en voor het eerst is ook buiten den kring van dit departement over deze zaak openlijk eene verhandeling gelezen.

De hoogleeraar HOFSTEDE DE GROOT heeft namelijk, in het departement van het *Nut van 't Algemeen*, dezer dagen eene redevoering gehouden, waarin zijn hoog gel., op de hem eigene wijze, de verderfelijke gevolgen van den sterken drank schetste en het noodzakelijke aantoonde, om het gebruik daarvan, hetgeen zoo gemakkelijk in misbruik ontaardt, zooveel mogelijk tegen te gaan.

Wij verheugen ons te kunnen mededeelen, dat de afschaffingszaak hier meer en meer ingang begint te vinden. Dit steekt gunstig af bij het naburige Drenthe, alwaar, gelijk onlangs uit officiëele opgaven is gebleken, niet alleen geene afdeelingen van de maatschappij tot afschaffing van den sterken drank, maar zelfs geene leden daarvan gevonden worden, met uitzondering nogtans van den correspondent dier maatschappij, die het eenige lid is. Zijn daar zulke genootschappen misschien overbodig? Wij gelooven het niet; want in eenige weken zijn te Meppel, volgens berigten der dagbladen, twee pogingen tot moord geschied en alleen ten gevolge van den verderfelijken drank; en zoodanige voorbeelden zou men misschien meer kunnen vinden."

— Bij besluit van den 15den dezer heeft Z. M. benoemd de burgerlijke leden en hunne plaatsvervangers in de onderscheidene militieraden voor de ligting der nationale militie van 1853, en wel in de provincie Groningen: in den militieraad, zitting houdende te Groningen: J. W. C. baron VAN ITTERSUM, lid der staten en mr. W. DE SITTER, wethouder der stad Groningen; tot hunne plaatsvervangers: mr. A. J. VAN ROIJEN, lid der staten en mr. J. POTTER VAN LOON, burgemeester der stad Appingedam; in de provincie Drenthe: in den militieraad, zitting houdende te Assen: jhr. A. W. VAN HOLTHE, lid der staten en mr. S. GRATAMA, lid van den raad der stad Assen; tot hunne plaatsvervangers: jhr. mr. P. A. G. DE MILLY, lid der staten en mr. C. W. ELLENTS KYMMELL, burgemeester der gemeente Roden.

— Z. M. heeft agreatie en goedkeuring verleend aan de benoeming tot opperrabbijn voor het synagogaal ressort van Groningen, uitgebragt door de kiesvergadering te Groningen, op Dr. JACOB ROSENBERG, *phil. doctor* en *AA. LL. magister*, thans provinciaal rabbijn te Fulda (Keur-Hessen).

— Naar wij vernemen, heeft de kollekte gisteren, hier ter stede gehouden, tot den opbouw van eene kerk voor de nieuw gestichte Israëlitische gemeente te *Stads Kanaal*, alhier opgebragt de som van nagenoeg *f* 180,00.

— Door een der leden van de Gedeput. Staten alhier werd gisteren middag, in het bijzijn van den hoofd-ingenieur van den waterstaat, onder nadere approbatie, bij enkele inschrijving besteed: Het leveren van materialen op den weg van Winschoten naar de Morijge in 1853. Op dit werk waren twee inschrijvingsbiljetten ingekomen, te weten, van D. OOMKENS, te Essen-Bril, gemeente Winschoten, voor *f* 995, en van H. J. HILLINGA, te Winschoten, voor *f* 979. — Bij de vorige aanbesteding van dit perceel was er één biljet aanwezig, zijnde van laatstgenoemde en wel voor dezelfde som, doch konde er alstoen geene approbatie worden gegeven, uit hoofde dit biljet door slechts één borg onderteekend was.

— Wij vernemen, dat de longziekte in deze provincie nog is ontstaan op de stal van JENNE SPOOR, op den Oostwolder-Polder, in de gemeente Midwolde, waarin slechts twee runderen aanwezig waren, en waarvan een aan de longziekte reeds is gestorven. Dit rund was uit Drenthe ingevoerd.

— Te *Zuidlaren* werd, gelijk men ons berigt, op Zondag l.l. en wel gedurende de godsdienstoefening, door de commiezen, gestationeerd te Anlo, eene koe benaderd, ten huize van B. v. B., die door dezen was aangegeven voor eene som van *f* 135. Daar zij echter geen geld bij zich hadden, bevalen zij v. B. met hen mede te gaan naar den gekwalificeerden ontvanger te Zuidlaren, om daar zijn geld te ontvangen. Maar ook aldaar was geen rijksgeld in kas, zoodat men onverrigter zake weer heentrok. Nu had v. B. geen geld en geene koe, en toen hij den volgenden dag naar Anlo ging om zijn geld te ontvangen voor de koe, was het antwoord van de commiezen, dat zij de koe niet wilden uitbetalen en de benadering aan zich behielden, maar dat hij haar wel van hen weerkoopen konde. Eerst toen het hun een paar dagen later door hunne superieuren te Assen was bevolen, konden de commiezen er toe komen de *f* 144,45 voor de benaderde koe uit te betalen. — Algemeen houdt men het er voor, dat de commiezen hier zoo eigenmagtig hebben gehandeld om er zelve een voordeeltje van af te halen, daar het bekend was dat de eigenaar de koe niet gaarne wilde missen. In plaats van voordeel evenwel, berekent men dat de commiezen er thans wel *f* 12 schade bij hebben gehad, terwijl ook nog v. B. schadevergoeding van hen wil vragen voor de moeite die zij hem hebben veroorzaakt.

— Men schrijft ons uit *Ter Apel*, den 14den Jan.: „In den nacht van Zaturdag op Zondag is er brand outstaan te *Ruitenbroek*, in de behuizing van JAN BEREND ROBBEN, en wel voor de derde maal. De behuizing is echter niet afgebrand. Het geregt van 't ambt Meppen dezen brand aan kwaadwilligheid toeschrijvende, is de bewoner den 11den dezer aldaar gedagvaard, en niet verschenen zijnde, den volgenden dag gearresteerd."

— Te *Leeuwarden* zijn in het afgeloopen jaar geboren: 831 kinderen, waarvan 429 tot het mannel. en 402 tot het vrouwel. geslacht (hieronder 14 twee- en 6 drielingen); — minder geboren dan in het vorige jaar 35; overleden: 653, waarvan 324 tot het mannelijke en 329 tot het vrouwelijke geslacht behooren; — minder overleden dan in het vorige jaar 65; overtreffende alzoo het getal der geborenen dat der overledenen met 178; — gehuwd 213 paren, zijnde 19 paren meer dan in het vorige jaar. — Twee echtscheidingen hebben er plaats gehad.

— De Amsterdamsche correspondent van de *Weser Zeitung* heeft, voor eenige dagen, in gemeld blad een allerzonderlingst en zeer verward en onjuist berigt doen plaatsen aangaande den strijd, die er in ons land bestaat tusschen de meer orthodoxe en de meer vrijzinnige rigting in de Nederl. Hervormde kerk. In éénen adem brengt gemelde correspondent daarmede in verband pogingen, die van beide kanten zouden worden aangewend, en om de ministeriën van eeredienst op te heffen, en om de theologische faculteiten aan de hoogescholen geheel en al af te schaffen, en derg. zaken meer.

— Wij vestigen de aandacht op twee mededeelingen, die voor eenige dagen zijn gedaan, en met het aanleggen en exploiteren van gasfabrieken in een zeer nauw verband staan. Vooreerst een berigt in DINGLER'S *Polytechnische Zeitung*, handelende over de uitvinding van den gas-ingenieur ELSNER, te Berlijn, waardoor te dier stede thans reeds vrij algemeen het lichtgas tevens wordt gebruikt *tot verwarming en tot ander huishoudelijk gebruik*, eene zaak van 't hoogste praktische gewigt, — en ten tweede een opstel in de *Augsb. Allg. Zeitung*, behelzende de laatste onderzoekingen over het (zeer zeker bestaande) sterven der boomen in de nabijheid van (niet volkomen sluitende) gaspijpen, 't welk gewis mede als eene zaak van veel belang mag worden beschouwd.

Industrieschool te Zwolle.

Door de afdeeling Zwolle, van de te 's Gravenhage gevestigde vereeniging ter bevordering van fabrijks- en handwerksnijverheid in Nederland, is het plan gevormd om eene industrieschool op te rigten.

Ofschoon nog slechts in hare opkomst, begreep zij toch, dat overeenkomstig het doel der vereeniging, *in de eerste plaats* door *haar* moest worden beproefd, of het niet mogelijk zou zijn, ook daar ter stede eene avond-herhalingschool te vestigen, ten behoeve van jongelieden, wier beroep niet regtstreeks van bouwkundigen aard is, die uit dien hoofde geene leerlingen zijn van de stads teekenschool, en die thans, nadat zij op nog kinderlijken leeftijd de lagere scholen voor den handenarbeid verwisselen, geene gelegenheid vinden om datgene, wat zij als kinderen leerden, te onderhouden, veel minder nog om dat even als elders, door middel van industrie-scholen te ontwikkelen en te leeren toepassen op het dagelijksch leven en het beroep, waarin zij als volwassen menschen hier of elders den kost moeten verdienen.

De pogingen door haar aangewend ter verwezenlijking van dit nuttig plan, schijnen vooreerst met een gunstig gevolg bekroond te worden. Het gelukte haar in den heer DE MEIJER eenen onderwijzer te vinden, die, met genoegzame bekwaamheden toegerust, haar door een zeer billijk aanbod, terwijl zij nog slechts over geringe fondsen beschikken kon, op die verwezenlijking een gegrond uitzigt gaf.

Het gelukte haar verder, door welwillende medewerking van het bestuur der stads armeninrigting een geschikt lokaal voor eene zoodanige industrie-school te bekomen.

Voorts werd eene commissie voor zoodanige school door haar benoemd en het reglement daarvoor vastgesteld, waarbij o. a. werd bepaald: dat het onderwijs zou worden ingedeeld als volgt:

1ste studie-jaar: rekenkunde, stelkunde en natuurlijke historie; 2de studie-jaar: meetkunde, tot en met de beginselen der ligchaamsmeting; technisch teekenen en technologie; 3de studie-jaar: werktuigkunde en proefondervindelijke natuurkunde; — dat aan het onderwijs van elk dezer studiejaren twee avonden in de week worden toegewijd; terwijl de lessen in de proefondervindelijke natuurkunde worden gegeven voor al de leerlingen der drie studie jaren; dat het leergeld zal bedragen: voor kinderen of leerlingen (loopjongens) van leden, of wel voor hen die onderwijs genieten van kosten van leden of van besturen van openbare weldadigheid *f* 0,50 en voor anderen *f* 0,75 per kwartaal.

De voorzitter hield bij deze gelegenheid eene toespraak, waarin hij, met een' terugblik op hetgeen reeds met een voorloopig gunstigen uitslag tot stand gekomen was, eene algemeene deelneming voor de nieuw ontworpen industrieschool trachtte op te wekken, in het belang en ter bevordering van fabrijk- en handwerks-nijverheid.

Omtrent den aard der inrigting zelve bezigde hij daarbij deze woorden:

„Wij hebben de kiem gelegd tot eene inrigting, die heilzamen invloed moet uitoefenen op den toestand van kinderen, die tot ons komen om het een of ander beroep te leeren, hetwelk hen, volwassen zijnde, in staat moet stellen om den kost te verdienen. Wij hebben dit gedaan uit overtuiging, dat eene machinale vorming, in den tijd dien wij beleven en te gemoet gaan, onvoldoende is; dat eenige meer wetenschappelijke vorming bij hen zal bewaren en ontwikkelen, wat zij als kinderen hebben geleerd, en hen zal kunnen vormen tot zelfdenkende wezens en meer bruikbare werklieden."

De hoogleeraar NEES VON ESENBECK, te Breslau, verkeert in den jammerlijksten nood. De grijze geleerde, die in Februarij zijn 77ste jaar bereikt, woont, van de zijnen gescheiden en geheel alleen, in een klein, van de eigenlijke stad verwijderd, door allerhande poelen en riolen omgeven, steegje van Breslau.

Hij heeft daar een vertrekje, dat naauwelijks eene kamer mag heeten, vlak boven eenen koestal, wiens uitwasemingen hem in den heeten zomer van 1852 niet veroorloofden het venster te openen. Het huisraad kan niet armoediger zijn; ter naauwernood heeft hij een' lessenaar, waaraan hij kan schrijven. Iedere penning moet gespaard worden, opdat den volgenden dag niet de honger zijne woning binnentrede. De geheele opbrengst zijner bibliotheek is slechts toereikend geweest, om eenige oude schulden af te doen; die thans met bittere gestrengheid worden ingevorderd.

De verkoop van zijn [illegible]ten zijn gelijke niet vindt, heeft tot voor weinige weken althans niet mogen gelukken; het zal eindelijk, omdat de grijze eigenaar toch moet leven, voor eenen spotprijs moeten worden weggedaan. Wat er dan van den ongelukkigen grijsaard moet worden, weet hij zelf allerminst.

Algemeen houdt men het er voor, dat alleen politieke of godsdienstige antipathie het ontslag van NEES VON ESENBECK uit de Pruissische staatsdienst heeft veroorzaakt. Maar, wat hiervan zijn moge, het is te hopen, dat men den beroemden man in zijnen hoogen ouderdom niet van honger zal laten sterven. Onderscheidene Duitsche dagbladen hebben zich bereid verklaard, om te ontvangen en te bezorgen, wat men voor dien ongelukkigen grijsaard wil afzonderen.

In de *Arnhemsche Courant* leest men met betrekking tot deze zaak het volgende:

„DE HOOGLEERAAR NEES VON ESENBECK."

„Met verontwaardiging las ik in de *Arnhemsche Courant* van l.l. Zaturdag de beschrijving eener hoogst mogelijke armoede, waaraan de hoogleeraar NEES VON ESENBECK is overgeleverd. — De schande daarvan kome op zijn vaderland! — Als oud voorstander van de kruidkunde, roep ik bij dezen de vaderlandsche kruidkundigen, zoo wel als diegenen, welke eenig belang in die wetenschap stellen, op, om iets tot ondersteuning van hem bij te dragen, die zulke gewigtige diensten in dat vak bewees, en wiens werkzaamheden onze bewondering zoo dikwerf gaande maakten. — Gaarne zal ik mij met het overzenden der giften belasten.

VOORST, 7 Januarij 1853. J. WTTEWAAL.

In een der laatste nommers van het *Schoolblad* komt een betoog voor onder den titel van „het onderwijzend personeel", waaruit wij gedeeltelijk de volgende plaats, eene treffende vergelijking en tegenstelling van den staat van het lager onderwijs hier en elders bevattende, ontleenen. In het laatste verslag onzer regering aan de Staten Generaal heet het: „Voortdurend toonden de onderwijzers ijver en belangstelling; van de 6358 kon men niet meer dan 7 vermelden wier gedrag slecht was, en 44 die ten aanzien van hunne bekwaamheden beneden het middelmatige stonden." In de *Revue des deux Mondes* van November 1849 zegt A. DE BROGLIE: „Het meerendeel der onderwijzers van de lagere scholen in Frankrijk is geheel doortrokken met revolutionaire beginselen, en bij gevolg zijn alle bronnen, waaruit de nieuwe geslachten hun verstandelijk leven moeten putten, als het ware te voren vergiftigd." Van Duitschland zegt STRACK in de *Allg. Schulzeitung* van September 1852: „Geen stand heeft zoo algemeen en zoo openlijk zijne ontevredenheid met zijne maatschappelijke positie aan den dag gelegd als de onderwijzersstand; geen stand is naar evenredigheid in zoo grooten getale in de democratische vereenigingen vertegenwoordigd." Van Engeland zegt *de Gids* van Januarij 1851: „Het leger is niet bonter zamengesteld dan de rangen der onderwijzers. De man van opvoeding, opgeleid voor de kerk, de balie of de geneeskunst, laag gezonken door wangedrag of ongeluk; de handelaar, ongelukkig in zijne zaken; de kantoorklerk, wiens goede naam verloren is; de ambachtsman, die door toeval met zijne handen zijn brood niet langer kan verdienen; de gepensioneerde krijgsman, en dan de menigte weduwen, getrouwde en ongetrouwde vrouwen, wie alleen de keus overblijft tusschen onderwijzen en gebrek lijden, deze allen hebben het onderwijzers personeel vergroot," enz.

Volgens de Bibliographie voor Nederland, die te 's Gravenhage het licht ziet, zijn in den loop van 1852 in ons land uitgegeven ruim 1600 boeken, behalve de almanakken en jaarboekjes, de dagbladen en tijdschriften, de muzijk- en plaatwerken, de kaarten en plans, alsmede de voor de beide Kamers der Staten Generaal gedrukte stukken.

De *Indépendance Belge* spreekt in haar nommer van den 16den dezer van LE SINCÈRE, *Journal de Harlem*. Dat het blad daarmede de OPREGTE *Haarlemsche Courant* bedoelt, behoeft niet te worden gezegd!

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

HERVERPACHTING.

COMMISSARISSEN, belast met het beheer van den KUNSTWEG van *Winschoten* naar de *Hanversche grenzen*, gedenken, onder nadere approbatie, op nieuw te verpachten:

De Opbrengst van den Tol aan de Tolboomen te Beerta, bij de Zijlkertil, te Nieuw-Beerta en bij Nieuwe Schans, met den Vervangboom te Oudezijl.

Deze Herverpachting zal plaats vinden bij Inschrijving en od, in het GEMEENTEHUIS te *Beerta*, op DINGSDAG den 25sten Januarij 1853, des namiddags te 3 uur, ijl de Conditiën in de Gemeentehuizen te *Beerta*, *Nieuwe Schans* en *Winschoten* ter lezing zijn voorgelegd.

Commissarissen voornoemd:
H. J. ENGELKENS, *Voorzitter.*
C. G. PLAAT, *Secretaris.*

IN NAAM DES KONINGS!

Op VRIJDAG den elfden Februarij 1800 drieënvijftig, morgens te half tien uur, zal, ten verzoeke van Mevrouw GRIETJE MEIHUIZEN, Weduwe van den Heer DOUWES ROMKES, wonende te *Hoogezand*, voor n ten dezen domicilie is gekozen ten Huize van H. VAN GIFFEN, Procureur, wonende te *Groningen*, als zoodanig voor de Executante occupeert, ter teregting van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, zitting houdende te *Groningen*, in de Oude eringestraat, en ten laste van HINDRIK ROELFS EIN, Schipper, woonachtig te *Wildervank*, thans ligde met zijn schip in de Noorderhaven te *Groningen*, kracht van eene eerste GROSSE van eene ACTE van op en Verkoop, gepasseerd den 13den Maart 1838, in nwoordigheid van Getuigen, voor Mr. C. H. BUSNN, Notaris, residerende te *Sappemeer*, behoorlijk Gestreerd en Beteekend, openlijk Verkocht, en aan de stbiedende of hoogst afmijnende worden toegewezen:

et in de Nederlanden te huis behoorende **OVERDEKT TJALKSCHIP**, genoemd de ***TWEE GEBROEDERS***, gemeten op 12 Ell., 90 Duim. te, 3 Ell., 68 Duim. wijdte en 1 El, 30 Duim. hol en rzulks geijkt op 85 tonnen, toebehoorende aan en wordende r den geëxecuteerde als Schipper in eigendom bevaren, de daarbij gearresteerde **OPGOEDEREN** en **BEHOOREN.**

gearresteerd bij PROCES-VERBAAL van den 4den Janrij 1853, daarvan door den Deurwaarder J. BARLINCKFF, wonende te *Groningen*, opgemaakt en behoorlijk egistreerd en overgeschreven ten Kantore van Hypotheek Kadaster te *Groningen*, den 6den Januarij 1853, dagreer deel 3, no. 309, bij den Bewaarder UPMEIJER. Ged TJALKSCHIP en TOEBEHOOREN wordt door de ecutante ingezet voor de som van *f* 100 — 00.

Mr. H. VAN GIFFEN, *Procureur.*

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, enkt, op **HEDEN** VRIJDAG den 21sten Januarij 3, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kasin J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te verkoopen:

Den EIGENDOM van 7 B., 4 R. en 50 E. *Land*, egen te *Wagenborgen*, wordende bij J. C. BORST en uw, aldaar, onder vaste en altijddurende beklemming bruikt, voor eene jaarlijksche, op den 1sten November schijnende, vaste huur van *f* 50—00.

I. Eene WONING, staande Zuidzijde in het Appelatje te *Groningen*, geteekend L no. 273, met een TUINTJE achter, volgens afbakening.

II. Eene WONING, waarin twee KAMERS, staande de vorige, geteekend L no. 274, met eene manlige PUT, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 12 — 00, waarvan *f* 6 — 00 door de Societeit *de Harmonie* wordt ituueerd.

Te bezien op den dag van verkoop, van des voormids van 10 tot des namiddags 4 uur.

Om den Eigendom dadelijk na den finalen Toeslag, doch Behuizingen op den 1sten Mei 1853 te aanvaarden.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, enkt op DONDERDAG den 27sten Januarij 1853, des nds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. T. NHUIZEN, voor de Kranenpoort te *Groningen*, publiek veilen en te verkoopen:

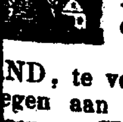

I. Een' zeer ter nering staanden **OLIEMOLEN** met eene nette BEHUIZING, TUIN en eene HALVE SCHIPVAART.

II. Ongeveer 4 Bunders GROEN- en BOUWND, te verkoopen in drie perceelen, zijnde alle perceelen egen aan den Grindweg en aan het Kanaal tusschen *Groningen* en *Hoogkerk*, en in eigendom toebehoorende aan den molenaar T. S. POLL, te *Hoogkerk*.

Te bezien op den dag vóór en op den dag van Verkoop.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, aris te *Groningen*, zullen, op **HEDEN** VRIJDAG 21sten Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten ize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene nette BEHUIZING, met OPEN GROND en mandeeligen Zijgang, get. F 199, staande en gelegen Westzijde in de Haddingestraat te *Groningen*, wordende door den Heer LODWIG in huur bewoond.

I. Eene KOOPMANS BEHUIZING, gem. K 123, nde Zuidzijde in den Achter-den-Muur tusschen de Bone- en de Kijk-in-'t Jatstraat, op den hoek van een' ndeeligen Gang, alhier.

I. Eene WONING, L 129^a^, Oostzijde in de Violetsteeg alhier, door de Wedw. GIEZEN en MEIJER bewoond.

V. Eene DITO, L 129^b^, met BLEEKVELD, mede achter het vorig Perceel, door MUSTERS en SELNS bewoond.

Eene groote WOONKAMER, L 129, met TUIN en BLEEKVELD, mede aldaar, door den Korenmeter KOLEK bewoond. — Doende te zamen jaarlijks tot grondf 10—00 en hebbende het REGT op een' MANDEEN GANG en PUT.

Een KOEPEL en STOOKPLAATS, met het gebruik TUINTJE, staande en gelegen Westzijde aan den buiten de Heerepoort te *Groningen*, doende tot huur *f* 12—00, toebehoorende aan de Erven den Heer C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

II. Eene BEHUIZING, get. I, 67, met OPEN PLAATS, N, BLEEKVELD, REGENBAK en MANDEELIGEN, staande en gelegen op vrij eigen grond, Zuidzijde in Visscherstraat alhier, wordende door IDA BAKKERpCt., in huur bewoond. Hierover kan *f* 1000—00, naar uitstaan.

aanvaarden: de perc. I, II, III, IV, V en VII den 1sten Mei en perc. VI op den 12den Maart 1853. bezien perc. 1 en 6 op den Verkoopdag en des 's namiddags van 2—4 uur; perc. 2, 3 5 op gemelde dagen van 10—12 en 2—4 uur, en 7 alleen op den Verkoopdag, van 10—12 en 2—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, aris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 25sten uarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvr. Wedw. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt publiek te koop worden aangeboden:

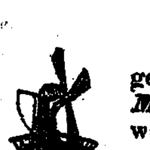

I. Een groote, hecht sterke **KORENMOLEN**, genoemd ***de Nieuwe Hollandsche Molen***, get. M, 150, staande op den Stadswal, nabij de Boteringepoort, te *Groningen*, met PAARD en WAGEN en verdere GEREEDSCHAPPEN.

II. Eene nette BEHUIZING, get. M, 152, met OPEN PLAATS, TUIN en STALLING, staande en gelegen Oostzijde in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat alhier.

III. Eene dito BEHUIZING, get. N, 101, met TUIN en STOOKHOE, en eene MANDEELIGE PLAATS, staande en gelegen ten Oosten in de Nieuwe Boteringestraat, nabij den Wal, alhier.

IV. De EIGENDOM van pl. m. 3 Bunders *Land*, gelegen te *Ten Boer*, bij de Wedw. JAN BOUWSEMA onder beklemming in gebruik, 's jaars op Midw. voor *f* 21 — 00.

Alles in eigendom toebehoorende aan J. R. KLINKHAMER en CONS.

V. De VASTE BEKLEMMING van pl. m. 1 B. en 65 R. (van ouds 4 Grazen) best OUD GROENLAND, gelegen buiten de Kranenpoort, aan den Stadsweg bijlangs de Gracht, onder *Groningen*, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur *f* 45 — 00; en

VI. ADIDEM van pl. m. 2 B. en 85 R. (van ouds 9 Grazen) best OUD GROENLAND, gelegen buiten Der-Apoort, aan den Hoornschen Dijk, onder *Groningen*, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur *f* 70 — 00.

Beide perceelen toebehoorende aan E. J. LAND.

Om te aanvaarden: perc. I, II en III op den 1sten Mei 1853; perc. IV dadelijk na den toeslag en perc. V en VI op Gregorie aanstaande. De 3 eerste perceelen te bezien op den dag van Verkoop en des daags bevorens, van 10—12 en 2—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 24sten Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. De acht WONINGEN en de tweeëntwintig WOONKAMERS toebehoorende aan den Heer BOUKOOS HEUKERS, invoege die zijn opgegeven en omschreven in de *Groninger Couranten* van den 3den, 14den en 21sten December l.l. onder de nommers 2 tot en met 32.

II. Eene WOONKAMER, staande en gelegen Noordzijde in de Torenstraat, letter G no. 115, door PIETERS in huur bewoond.

Alles te aanvaarden op den 1sten Mei 1853, en te bezien op den Verkoopdag, van 12 uur des middags tot 4 uur des namiddags.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 26sten Januarij, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene BEHUIZING met WOONKELDER er onder, staande Westzijde in de Pelsterstraat te *Groningen*, F 82 rood, door POSTMA bewoond.

II. Eene BEHUIZING, staande op den hoek van de Kleine Pelsterstraat te *Groningen*, F 45 rood, door VAN HASSELT en CONS. bewoond.

III. Eene WONING, staande achter het voorgaande Perceel, F 46 rood, door Kleermaker SCHREUDER bewoond.

IV. Eene WOONKAMER, staande in de Haddingestraat te *Groningen*, in eenen Gang, F 113 rood.

V. Eene WONING met ACHTERHUIS, staande Zuidzijde aan den Stadswal, S 388 rood, door DE RUITER bewoond.

VI. Eene WONING met ACHTERHUIS, staande naast de voorgaande, S 389 rood, door SCHATTENBURG bewoond.

VII. Eene BEHUIZING met OPEN PLAATS, staande Oostzijde in de eerste Drift van den Heerepoortenboog, R 406 rood.

VIII. Eene WOONKAMER, staande Westzijde in de eerste Drift van den Heerepoortenboog, R 375 rood, door de Weduwe RENGERS bewoond.

IX. Eene WONING met OPEN PLAATS, staande Noordzijde in de Prinsenstraat te *Groningen*, R 452 rood, door de Weduwe VAN DER VEN bewoond; en

X. Een TUIN met een ZOMERHUIS, staande en gelegen te *Groningen*, buiten de Heerepoort, aan de Stadsgracht, de eerste aan de Westzijde, H 9 V.

Alles toebehoorende aan den Heer B. VAN BOLHUIS.

Te aanvaarden op den 1sten Mei 1853, en te bezien daags vóór den Verkoopdag, des namiddags van 1—4 uur.

J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 27sten Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BONTEKOE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene nette KOOPMANS BEHUIZING met BOVENWONING, hebbende eenen VRIJEN OPGANG in den Mandeeligen Gang, staande in de Oude Ebbingestraat te *Groningen*, get. B. 140 rood, door Jufvrouw EISENBACH in huur bewoond.

II. Eene nette BEHUIZING met OPEN PLAATS daarachter, staande zuidzijde in de Turfstraat te *Groningen*, door Mejufvrouw ABELIUS in eigendom bewoond.

III. Eene WOONKAMER, staande in den mandeeligen Gang aan de Reitemakersrijge te *Groningen*, G 233 rood, door de Wedw. SWANEVELD bewoond.

IV. Eene WOONKAMER, staande Oostzijde in eenen Gang, Noordzijde aan het Zuiderdiep te *Groningen*, T 68 rood, door VAN BUUREN bewoond.

Alles te aanvaarden op den 1sten Mei 1853 en te bezien perceel een en twee daags vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 9—11 en des namiddags van 3—4, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, te bekomen ten KANTORE van den Notaris, perceel 3 en 4 daags vóór den Verkoopdag, van 10 uur des voormiddags tot 4 uur des namiddags.

Over perceel I kan ⅔ van den Koopschat blijven uitstaan.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

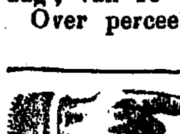

De geannonceerde **VERKOOP** van het **OVERDEKT SMAKTJALKSCHIP** genoemd ***ALIDA ELZELINA***, op den 25sten Januarij a.s., zal **geen voortgang** hebben.

Mr. W. QUINTUS, *Nots.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 16den Februarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene ruime tot vele Affaires geschikte BEHUIZING, get. E 50, staande Oostzijde in de Heerestraat te *Groningen*, wordende door den Schrijnwerker D. SURINGA in eigendom bewoond.

II. Eene nette BEHUIZING met eenig OPEN GROND er voor en achter, get. IJ 179, staande en gelegen Oostzijde aan den Straatweg buiten de Heerepoort te *Groningen*, door P. H. MULDER in eigendom bewoond.

III. Zes WOONKAMERS met daarbij behoorenden GROND, staande en gelegen bij en aan elkander Noordzijde in de Baresteeg, buiten de Heerepoort, te *Groningen*, in onderdeelen.

IV. Negen WOONKAMERS met daarbij behoorenden GROND, staande en gelegen bij en aan elkander Zuidzijde in de Baresteeg te *Groningen*, in onderdeelen, nader te detailleren; beide laatste perceelen behoorende tot de nalatenschappen van wijlen J. BELGRAVER en Vrouw.

Alles om te aanvaarden den 1sten Mei 1853.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur.

BOELHUIS IN DE GELKINGESTRAAT.

Op WOENSDAG den 26sten Januarij 1853, VERKOOPING van **BOERENDE GOEDEREN**, waaronder **BLAAUWE BUKKEBAAIJEN, SIAMOISEN, WOLLEN DASSEN, ENZ., ENZ.**

FOKKO NIEUWOLD BOSCH.

VERKOOPHUIS IN DE OOSTERSTRAAT.

Op MAANDAG den 31sten Januarij 1853, des morgens te 10 uur, zullen, in genoemd VERKOOPHUIS, publiek worden verkocht: velerhande **MEUBELAIRE GOEDEREN**, bestaande in KABINETTEN, PULPITRUM, halve KAST- en FRIESCHE KLOKKEN, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER en TIN, best BEDDEGOED, MANS LIJFSTOEBEHOOREN, VLOERKLEEDEN, KARPETTEN, LOOPERS, ENZ. — Voorts een fraai **OPTISCH KABINET** met 120 PLATEN, en hetgeen meer te bezien zal zijn Zaturdag bevorens van 2 — 5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op MAANDAG den 24sten Januarij 1853, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein PALSMA, te *Nuis*, publiek, in perceelen, te verkoopen:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR** met de daarbij behoorende GROND en LANDERIJEN, groot pl. m. 25 Bunders, alles staande en gelegen te *Lukaswolde*, onder de Gemeente *Marum* en *Grootegast*, thans bij de Weduwe WESSEL HENDRIK VEENSTRA in losse huur in gebruik.

*** Mr. **W. A. OFFERHAUS**, Notaris te *Nieuwolda*, gedenkt, op ZATURDAG den 22sten Januarij 1853, des morgens te 9 uur, ten Huize van BOEKMEIJER, op het *Waar*, publiek te verkoopen:

Eene BEHUIZING en TUIN, groot 11.60 E., doende tot huur *f* 10.00, zijnde eene ***GROFSMEDERIJ***, gelegen onder *Nieuwolda* en toebehoorende aan de Erven A. H. STEEN.

*** Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Advocaat en Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op MAANDAG den 24sten Januarij 1853, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein K. S. VAN HAM, te *Rasquert*, ten verzoeke van de Wedw. en Erven F. J. MUS, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, no. 30, zijnde eene van oudsher welbekante ***SCHOENMAKERIJ***, met de BEKLEMMING van het *Heem*, met LEERLOOIJERSKUIPEN en KALKDOB, doende jaarlijks tot huur *f* 4—00, staande en gelegen te *Rasquert*, Gemeente *Baflo*.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, zal, ten verzoeke zijner PRINCIPALEN, op DINGSDAG den 25sten Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder A. SMIT, te *Veendam*, publiek veilen en verkoopen:

Het welbevaren **NEDERLANDSCH KOFSCHIP**, genoemd ***CLASINA en MARGRETHA***, groot veertig Lasten, thans liggende te *Bremerhaven*.

En zulks met al deszelfs OPGOEDEREN van MASTEN, ZEILEN, ANKERS, TOUWEN, STAANDen LOOPEND WAND en verder TOEBEHOOREN, zooals hetzelve laatst door Kapit. J. H. TOP is bevaren, en waarvan het Inventaris ten Kantore van den bovengenoemden Notaris ter lezing zal liggen.

*** Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, ten verzoeke van de Weduwe R. G. HOMMES, en ten Huize van den Kastelein E. C. BEKENKAMP, te *Oterdum*, op DINGSDAG den 25sten Januarij 1853, des voormiddags te 10 uur, publiek verkoopen:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver *Heem*, *Tuinen* en daarbij behoorende *Landerijen*, te zamen groot 49 B., 78 R., 50 E., staande en gelegen te *Oterdum*, doende jaarlijks in genere tot vaste huur *f* 240 — 00; des verkiezende kan over hetzelve een groot gedeelte van den Koopschat onder regt van eerste Hypotheek tegen 4 % blijven staan.

*** Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, op VRIJDAG den 28sten Januarij 1853, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein E. C. BEKENKAMP, te *Oterdum*, publiek verkoopen:

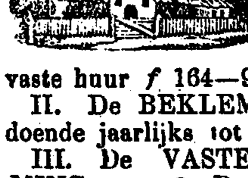

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met de BEKLEMMING van het *Heem*, *Tuin* en *Landerijen*, te zamen groot 22 B., 48 R., 60 E., doende jaarlijks tot eene vaste huur *f* 164—90.

II. De BEKLEMMING van 4 B., 47 R., 10 E. *Land*, doende jaarlijks tot huur *f* 8—00.

III. De VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 3 B., 18 R., 70 E. *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 12—00.

Alles staande en gelegen onder *Oterdum*, en behoorende tot de Nalatenschappen van wijlen KLAAS PIETERS STIKKER en Vrouw.

Dingsdag den 25sten Januarij

1853, 's morgens te 10 uur, ten gevolge **Vertrek**, verkooping in het SCHATHUIS van den HUIZE ***TER HEIL***, onder *Roden*, bij de *Leek*: van een paar makke KOETSPAARDEN, zeer nette BAROUCHETTE, idem KORREWAGEN, eenig BOERENGEREIDE, fraaije MELKBEESTEN en dragtige JONGBEESTEN; voorts eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als: TAFELS, STOELEN, KASTJES, SCHRIJFFLESSENAAR voor 4 personen, met Laden en Ondervakken, zeer geschikt voor een KANTOOR; KEUKENKLOK, solide EIKEN VISCHKAAR, ENZ. Daags te voren te bezigtigen, van des morgens tien tot des namiddags vier uur. — Vervolgens VERHURING van een *éénpaards* **BOERENPLAATSJE** en eenige Stukken **BOUW-, WEIDE- en HOOILAND**. — Aanwijzing der Landerijen gedurende een dag te voren, op aanvrage bij den Opzigter T. MEELSTRA, te *Ter Heil*.

H. H. VAN LIER.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op WOENSDAG den 26sten Januarij 1853, des namiddags te 2 uur, ten Huize van H. J. BOELMANS, te *Slochteren*, publiek te veilen en te verkoopen:

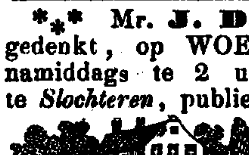

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met de VASTE BEKLEMMING van 13 B., 28 R., 70 El. *Groen-* en *Bouwland*, staande en gelegen te *Schildwolde*, doende jaarlijks op Sint Martini tot vaste huur *f* 27—00; en

II. 1 B., 95 R., 50 E. EIGEN LAND, gelegen onder *Slochteren*, wordende alles bij HINDRIK J. VEENHOVEN en Vrouw in huur bewoond en gebruikt.

Mr. J. D. TRESLING.

***** Mr. J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op DONDERDAG den 27sten Januarij 1853, des avonds te 5 uur, ten Huize van J. H. BAKKER, te *Ruischerbrug*, onder *Noorddijk*, publiek, voor een jaar, te verhuren:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met 23 Bunders uitmuntend GROENLAND, gelegen te *Harkstede*, toebehoorende aan den Heer B. CASEMIR.

Mr. J. D. TRESLING.

***** Mr. J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG den 4den Frebuarij 1853, des avonds te 5 uur, ten verzoeke van Jonkhr. W. HORA SICCAMA VAN SLOCHTEREN, en ten Huize van H. J. BOELMANS, te *Slochteren*, publiek, voor drie jaren, te verhuren:

Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, met HEEM en TUIN, het ***SCHAPEHOK*** genaamd, met 2½ B. BOUW- en GROENLAND, staande en gelegen bij het *Slochterdiep*, onder *Slochteren*, met de PERCEPTIE van den TOL op den *Slochter-Trekweg*.

Mr. J. D. TRESLING.

***** Mr. A. MUNTINGHE CLEVERINGA**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van de Erven van wijlen J. L. POORTJE, op **WOENSDAG den 26sten Januarij 1853** (en niet op DINGSDAG den 25sten Januarij 1853, vroeger geannonceerd), des voormiddags te tien uur, ten Huize van den Waarman HEMMES, te *Delfzijl*, publiek verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, staande bij het Kleinepoortje te *Delfzijl*, zeer gelegen en geschikt voor alle Bedrijven, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 2—00. — II. Eene BEHUIZING, naast het vorig perceel, doende tot grondpacht jaarlijks *f* 1—50. — III. Eene BEHUIZING met ERF en TUIN, in de Langstraat te *Delfzijl*, groot 1 R., 67 E., mede zeer geschikt voor velerlei Bedrijven. — IV. De VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 39 R., 50 E. *Land*, gelegen te *Weiwert*, zullende jaarlijks op Midwinter tot huur doen *f* 10. — V. Den EIGENDOM daarvan. — VI. De VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 27 R., 20 E. *Land*, aldaar, zullende jaarlijks tot huur doen op Midwinter *f* 10—00. — VII. Den EIGENDOM daarvan. — VIII. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede*, te *Delfzijl*, in gebruik bij S. J. SCHREUDER, voor *f* 8—00 jaarlijks.

Mr. A. MUNTINGHE CLEVERINGA.

Houtboeldag,

ten verzoeke en bij de Behuizing van den Houtkooper H. GEERTSEMA, te *Beerta*, op DONDERDAG den 27sten Januarij 1853, om de menigte der perceelen des namiddags *precies* te één uur, zoo immer mogelijk voetstoots, *op twaalf maarden krediet*, van:

Eene partij SCHOLLEN, SCHROOTEN en AFDEELINGS, 2000 VUREN Maats- en Overmaats DEELEN, 1000 JUFFERS, waaronder veel 20, 24 en 30 Voets, eene partij PONTERBOOMS, WAGENPLANKEN, GREENEN POSTEN, RIBBEN, ENZ.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris*.

***** Mr. A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderderdam*, zal, op VRIJDAG den 28sten Januarij 1853, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein JAN VAN BRUGGEN, te *Thesinge*, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

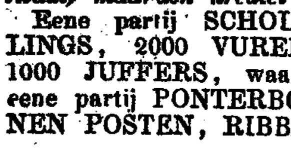

Eene BOEREN BEHUIZING, VRIESCHE SCHUUR en STOOKHUT, met de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 38 B., 37 R., 30 Ell. uitmuntende, zoo *Groen-* als *Bouwlanden*, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur *f* 121—50; alles staande en gelegen te *Thesinge*, met een AANPART in den mandeeligen WATERMOLEN, — toebehoorende aan FREERK J. OUTMAN en STIENTJE H. WOLDRING, Eh. aldaar.

***** Mr. H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van E. H. KLADDER, ten zijner na te melden Behuizing, te *Obergum*, op VRIJDAG den 28sten Januarij 1853, des avonds te **zes uur**, publiek te koop presenteren:

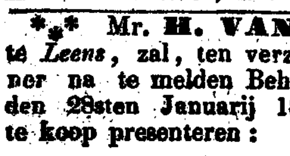

Eene neringrijke **HERBERG**, het ***VEERHUIS***, zijnde de **aanlegplaats** der **Trekschuit**, voorzien BENEDEN- en BOVENVERTREKKEN, SCHUUR, STALLING en vele GERIJFELIJKHEDEN, met de BEKLEMMING van derzelver *Erf*, doende jaarlijks tot huur *f* 4—00, staande en gelegen bij den Boog, aan het Zijldiep te *Obergum*.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

***** Mr. S. C. H. PICCARDT**, Notaris te *Pekela*, zal, ten verzoeke van de Erven van wijlen den Heer G. BORGESIUS, op VRIJDAG den 28sten dezer, des avonds te 6 uur, te *O. Pekela*, ten Huize van de Wedw. SCHETSBERG, publiek te koop presenteren:

Vier Kampen **KLEILAND**, met het GEBRUIK van den AADIJK, daarbij behoorende, gelegen te *Blijham*, nabij de *Hoogebrug*, zulks in de navolgende perceelen, als:

I. De VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de voorste Kamp, Sectie F, no. 319, groot 1 B., 65 R., 20 E., zullende jaarlijks op St. Martini tot vaste huur doen *f* 30—00.

II. Den EIGENDOM daarvan.

III. DITO BEKLEMMING van de Kamp, kad. no. 306, groot 1 B., 65 R., zullende als voren tot huur doen *f* 30—00.

IV. Den EIGENDOM daarvan.

V. DITO BEKLEMMING van de Kamp, kad. no. 301, groot 1 B., 30 R., 50 E., zullende als voren tot huur doen *f* 25—00.

VI. Den EIGENDOM daarvan.

VII. DITO BEKLEMMING van de Kamp, kad. no. 300, groot 1 B., 33 R., met den daarbij behoorenden DIJK, kad. no. 299, groot 11 R., 40 E., zullende als voren tot vaste huur doen *f* 26—00.

VIII. Den EIGENDOM daarvan.

De Conditiën van Verkoop zullen in tijds ten Kantore van den Notaris ter lezing liggen.

S. C. H. PICCARDT.

***** Mr. R. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, zal, op VRIJDAG den 28sten Januarij e.k., des namiddags te *drie* uur, ten Huize van L. K. STEERNBERG, Logementhouder te *Noordbroek*, *op zeer aannemelijke voorwaarden*, publiek in koop aanbieden:

I. Eene kapitale, zeer gunstig en voordeelig liggende **BOERENPLAATS**, bij den Grindweg van *Groningen* naar *Winschoten*, en nabij het *Noordbroeksterdiep*, bestaande uit:

A. Eene BOEREN BEHUIZING, met de VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 55 B., 04 R., 70 E. *Land*, doende jaarlijks op Michiel tot huur *f* 750—00 en een Kinnetje Herfstboter;

B. Eene WAGENSCHUUR, met den ONDERGROND daarvan, en een TUIN, vrij eigen grond, te zamen groot 9 R., 80 E.

C. De VASTE, ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 1 B., 58 R., 80 E. *Land*, doende jaarlijks op Michiel tot huur *f* 24—00.

II. 2 B., 28 R., 20 E. vrij EIGEN LAND, achter den Zuider Korenmolen.

III. Een HUIS en TUIN, vrij eigen grond, groot p. m. 23 R., 30 E.

IV. Een stuk TUINGROND, mede vrij eigen, gelegen naast het voorgaande perceel, ook p. m. 23 R., 30 E. groot, en bijzonder geschikt voor eene Huisstee.

Deze Goederen, alle staande en gelegen te *Noordbroek*, worden door FOKKO JACOBS HUISMAN en Vrouw bewoond en gebruikt. Over dezelve kan een gedeelte van den Koopschat, tegen billijke Rente, blijven uitstaan.

De Voorwaarden van dezen Verkoop zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van L. K. STEERNBERG en A. KROON, Logementhouders te *Noordbroek*; alsmede ten Kantore van bovengenoemden Notaris, bij wien nadere informatiën zijn te bekomen.

***** Mr. D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt op ZATURDAG den 29sten Januarij 1853, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein J. L. KASEMIER, te *Eibersburen*, ten verzoeke van de Erven van de Weduwe LUBBE WIEBES REKKER, publiek te verkoopen:

Eene BEHUIZING met ERF, staande te *Eibersburen*, onder *Lutjegast*, aan de publieke Vaart aldaar, zijnde eigen grond, waarin tot dusver met goed succes eene beklante ***SCHOENMAKERS-AFFAIRE*** is uitgeoefend.

Mr. D. ROESSINGH,
Notaris.

***** Mr. M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, op VRIJDAG den 28sten Januarij 1853, des avonds te vijf uur, ten Huize van den Kastelein J. W. BAKKER, te *Visvliet*, publiek te verkoopen:

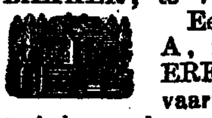

Eene KOOPMANS BEHUIZING, no. 64 A, met STALLING en SCHUUR en derzelver ERF, staande en gelegen aan de straat in de vaart te *Visvliet*, jaarlijksche grondpacht *f* 1,00, toebehoorende aan H. N. BULTHUIS en Kinderen.

***** Mr. M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van Mejufvrouw de Wedw. D. M. KRUISINGA, te *Grijpskerk*, op ZATURDAG den 29sten Januarij 1853, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein HINDRIK J. BANSEMA, te *Niehove*, publiek te verkoopen:

Eene BEHUIZING, no. 1, en SCHUUR, met derzelver ERF, zijnde eene neringrijke **Wagenmakerij en Kuiperij**, staande en gelegen te *Niehove*, thans in losse huur bewoond door DIRK J. OOSTA, Wagenmaker aldaar. Over hetzelve kan een groot gedeelte van den Koopschat tegen behoorlijken interest blijven staan.

Er zullen worden TE KOOP gepresenteerd: 5 **KAMERS**, met een lap OPEN GROND, staande in de Kruidstraat, zwettende aan den Tuin van het Hooge Zomerhuis en aan de Wed. DE JONG; ook ***UIT DE HAND TE KOOP***. Zijnde dezelve in het laatste jaar veel verbeterd. Te bevragen bij WESTERHUIS, aldaar.

OP ZEER AANNEMELIJKE VOORWAARDEN

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR: Eene florisante **KOOPMANS BEHUIZING**, waarin sedert onheugelijke jaren de **Kruideniersaffaire** is uitgeoefend, staande in de Nieuwe Ebbingestraat, geteekend lett. O, no. 19. Te bevragen bij H. PLUIMKER, in de Korenstraat.

UIT DE HAND TE HUUR,

voor drie of zes jaren,

op Mei eerstkomende, eene **SCHEEPSTIMMERWERF** met **HUIS** en grooten **TUIN**, waar sedert onheugelijke jaren met goed succes de ***SCHEEPSBOUW*** is uitgeoefend, staande en gelegen aan het *Winschoterdiep* (*Annerveensche Kanaal*). Te bevragen aldaar, bij

K. W. BRONS.

TE HUUR:

Eene nette **BEHUIZING** met fraaijen **TUIN** en **BLEEK**, staande en gelegen aan het Zuiderdiep, op den hoek van de Kleine Folkingestraat. Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner C. VERBEEK.

TE HUUR:

Eene **HEEREN BEHUIZING**, Oostzijde in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, lett. K no. 198; te aanvaarden met den 1sten Mei e.k. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

Te Huur tegen Mei:

de **BOVENWONING** van Mr. P. L. DE GAVERE, in de Heerestraat.

Om op MEI aanstaande te

aanvaarden, wordt **TE HUUR** aangeboden: Een roijaal **BENEDENHUIS** met een ruimen WINKEL, waarin vele jaren een ***DROOGISTHANDEL*** is uitgeoefend, thans bewoond door den Heer Droogist P. BENTUM, in de Oosterstraat. Informatie bij den Eigenaar W. BENTUM, buiten de Apoort.

DOOR TOEVAL

TE HUUR OF TE KOOP:

Een **HUIS** aan het Kattendiep. Te bevragen bij J. H. SELDERS, in de Steentilstraat.

UIT DE HAND TE KOO[P]

Een zeer beklante **PEL- en KOR[EN]MOLEN**. Te bevragen bij den Eigena[ar] J. DE POEL, te *Grijpskerk*.

TE HUUR,

tegen den eersten Mei aanstaande, of vroeger, in eene stille BURGER HUISHOUDING, **BENEDEN-ACHTERKAMER**, hebbende [u]itzigt aan de Straat. Te bevragen aan het BUREAU COURANT.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei: Eene **HUIZING** met STALLIN[G] grooten TUIN, PUT en RE[GEN]BAK, gelegen buiten de Bote[ringepoort], op den hoek van de Bessemoersteeg. Te be[vragen] bij den Vleeschhouwer JAN ERENST, in de Kattenh[...]

Een **ONGEHUWD HEER** [...] tegen Mei e.k., in eene der Hoofd[straten] dezer Stad, 2 à 3 **GEME[UBELEERDE] KAMERS** met **DIENING**. — Te adresseren aan het BUREAU COURANT, onder de letters V N, met opgave v[an] Huurprijs.

UIT DE HAND TE KOO[P]

Twee snelzeilende **KOFSCHE[PEN]** met komplete *INVENTARISSEN*, plus m. 67 en 60 Roggelasten, genoem[d] ***Avontuur*** en ***Prudentia***, [...] en uitgehaald in 1867 door de Ka[...] E. HOVELING en L. DE VREDE [...] *Veendam*. Te bevragen bij J. A. HO[...] te *Hoogezand*, bij wien ook te [...] ligt een ANKERKETTING van 14[...] dik en pl. m. 58 Vademen lang.

GOMME PECTORAL DU RÊGNE VÉGÉ[TAL]

Deze **GOMME**, zorgvuldig zamengesteld uit de[...] bekende in het Plantenrijk voorhandene bestand[...] welke eene **verzachtende en slijmloss[ende] uitwerking op de borst** hebben, en als [...] door het Provinciaal Geneeskundig Bestuur van G[...] onderzocht en goedgekeurd is, heeft noodzakelijk de[...] treffelijkste uitwerking op verschillende borstkwale[n] koudheden, enz. enz. en is de **eenigste** van alle[...] de Gommes of Pâtés, welke **binnenlands** [...] kundig onderzocht en goedgekeurd is. Dezelve is i[n] bij den Heer F. M. H. COHEN, Tandmeester te Gro[ningen] à 50 Ct. per Doosje verkrijgbaar.

W. C. DROES, Banket- en Pasteibakker te [...] als Vervaardiger.

BEST ROGGENBROO[D]

voor 34 Cent de 4 Ned. ℔, bij J. ZEEHUIZEN, [...] Roode Weeshuisstraatje.

Dezen morgen is men zoo vr[ij] geweest ons te berigten, dat een[...] van elf weken, waaraan de Moe[der] voedsel, door de natuur de zuigel[ingen] gewezen, niet geven konde, met Arrowroot en Sago [gevoed] werd, die het echter beide niet verdragen konde [en het] zuurd weder van zich gaf. — Een Heer, die [DE REVA]LENTA gebruikte, gaf aan de Moeder eene kle[ine hoe]veelheid om te proberen, en meer, toen hij verna[m dat] het kind daarvan gegeten had, zonder het als de [andere] spijzen weder uit te spuwen. — Het werd zoo gr[oot, gezond] en bekwam zoo uitmuntend, dat het kind [...] het negen maanden oud geworden is, van niet[...] magerd als het was, een sterk, dik en voordeel[ig kind] geworden is. Als eene bijzonderheid moet nog daar[bij aange]merkt worden, dat het alle andere spijzen weige[rt en al]leen de **REVALENTA** eten wil. Het kindje [...] wij hier spreken is van

DANIEL SERV[...]
Palmdwarsstraat, A[...]

AMSTERDAM,
31 Dec. 1852.

DE REVALENTA is eene krachtige, [...] spijs en belooft leven en gezondheid aan alle lij[den]de mand behoeft meer aan zijne genezing te wanhop[en] gestien, obstructien, onregelmatige werking der ing[ewanden] zuur, kramppijnen, spasmen, diarrhae, nerveuste[...] aandoeningen, hartkloppingen, hoofdpijn, dui[zelingen] maagontsteking, scrofulen, scorbut, koorts, w[...] onrust, slapeloosheid, melancholie en nog zoo ve[le] ziekten, geneest het zeker en spoedig.

Zij wordt in onderstaande Dépôts verkocht in Doozen voor 87½ c., *f* 2,00, *f* 3,50, *f* 8,00, *f* 1[...]

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. K[...] te *Groningen* bij C. RIKKERS en M. GAASB[EEK] *Meppel* bij de Wedw. BRANDERHORST; te *Ve[...]* S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMA[...] de overige Steden des Rijks.

Er wordt vóór of uiterlijk te[gen] eerstkomende, op aannemelijke v[oorwaar]den, gevraagd: een **ONDER[WIJZ]ER** van den **tweeden** [...] **Rang**. Iemand hiertoe genegen zijnde, en [...] kwaam om bij voorkomende gelegenheden de **K[...] DIENST** te kunnen waarnemen, vervoege zich [...] vereischt wordende GETUIGSCHRIFTEN, in Pers[oon] den Schoolonderwijzer G. H. LUNENBORG, te [...]*derwijk*.

Er wordt gevraagd als Agent[...] **Stad en Provincie Gro[ningen]** IEMAND die kennis van **La[...]** heeft. Degene die nu en dan [...] naamste Dorpen bezoekt, komt het meest in aa[nmerking]. Een **BURGER JONGELING** kan gepl[aatst worden] den voor KANTOOR en LOOPWERK. Adres m[et] brieven lett. A R, aan het KANTOOR dezer C[OURANT].

***** K. FUHRI**, te *'s Gravenhage*, heeft op den *eersten Januarij* dezes jaars alom verzonden:

Het Eerste Nommer van het
NEDERLANDSCH ATHENÆUM
ALGEMEEN NIEUWSBLAD
VOOR WETENSCHAP, KUNST EN LETTEREN,
Wekelijks op Zaturdag verschijnende.

BEPALINGEN OMTRENT DE UITGAVE:

De verzending van het **Athenaeum** geschiedt elken Vrijdag Avond met gewone Boekverkoopers gelegenheid, *franko* AMSTERDAM, of wel regelregt, *franko* per post.

De prijs van het Abonnement is *f* 2,85 voor drie maanden, *franko* per post *f* 3.

De opzegging van het Abonnement behoort altijd te geschieden voor het eindigen van een kwartaal.

Advertentiën worden geplaatst voor 15 Cents den regel, buiten het Zegelregt.

De toezending van alle Brieven, Stukken, Mede[deelingen,] Aanvragen, zoowel de Uitgave als de Redactie [betref]fende, verlangt men *franko* aan het adres van [den Uit]gever *K. FUHRI*, te *'s Gravenhage*.

In den regel worden alle Nieuwe Uitgekomen[...] de Redactie ingezondene Boekwerken, onmidde[llijk aan]gekondigd of beoordeeld. Boekwerken, daart[oe ge]schikt geacht, worden *franko* aan de Uitgeve[r ...] gezonden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.